

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 18.12.2003
COM(2003) 787 τελικό

ΠΡΑΣΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ	1
Περίληψη και εισαγωγή	4
Στόχοι του Πράσινου Βιβλίου	4
Δομή και περιεχόμενο του Πράσινου Βιβλίου	5
Ευρεία διαδικασία διαβουλεύσεων	6
1. Η προτιμησιακή καταγωγή στο σταυροδρόμι	7
1.1. Οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου και των κοινών πολιτικών	7
1.2. Η διαχείριση και ο έλεγχος της τήρησης των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής ...	9
1.2.1. Οι δυσκολίες διαχείρισης των μέσων διοικητικής συνεργασίας	9
1.2.2. Ο έλεγχος της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εξαγωγή: απατηλή αίσθηση ασφάλειας	10
1.2.3. Οι δυσκολίες στην τρέχουσα λειτουργία της διοικητικής συνεργασίας και στη διεκπεραίωση των αιτήσεων εκ των υστέρων ελέγχων	10
1.2.4. Αλληλεξάρτηση των μερών όσον αφορά τις ενέργειες που μπορούν να αναλαμβάνουν σε συνάρτηση με την ποιότητα και τα αποτελέσματα της διοικητικής συνεργασίας.	10
1.2.5. Επισφαλής διαδικασία διευθέτησης των διαφορών	11
1.3. Οι οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνέπειες εξαιτίας απάτης ή διοικητικών αδυναμιών τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα προτιμησιακά καθεστώτα	11
2. Η αναζήτηση νέων ισορροπιών στις προτιμησιακές συναλλαγές	12
2.1. Καθορισμός και πλαίσιο διαχείρισης των κανόνων καταγωγής προσαρμοσμένα στους στόχους των προτιμησιακών καθεστώτων και στο διεθνές περιβάλλον τους.	13
2.2. Βελτίωση της προστασίας έναντι οικονομικών και χρηματοπιστωτικών προκαταλήψεων που απορρέουν από την κακή εφαρμογή των συμφωνιών	14
2.3. Βελτίωση του καταμερισμού ευθυνών στη χορήγηση και τον έλεγχο των προτιμήσεων	15
3. πιθανες επιλογες οσον αφορά την πιστοποίηση, τη δήλωση και τον έλεγχο των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής	16
3.1. Η πιστοποίηση της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εξαγωγή	17
3.1.1. Βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος απόδειξης της καταγωγής	18
3.1.2. Καθιέρωση της πιστοποίησης μόνο από τον εξαγωγέα	19

3.1.3.	Εισαγωγή ενδιάμεσου συστήματος "εγκεκριμένων" ή "εγγεγραμμένων" εξαγωγέων	20
3.2.	Η δήλωση της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εισαγωγή και η ευθύνη του εισαγωγέα.....	21
3.2.1.	Ενέργειες όσον αφορά την οφειλή και την είσπραξη αυτής.....	21
3.2.2.	Ευθύνη του εισαγωγέα και ορισμός του εμπορικού κινδύνου.....	22
3.2.2.1.	Σε περίπτωση που οι αρχές της χώρας εξαγωγής διατηρούν την ευθύνη πιστοποίησης της καταγωγής.....	22
3.2.2.2.	Σε περίπτωση πιστοποίησης της καταγωγής μόνο από τον εξαγωγέα (εγγεγραμμένο/εγκεκριμένο ή μη)	22
3.3.	Ο έλεγχος της προτιμησιακής καταγωγής.....	23
3.3.1.	Ενίσχυση των ελέγχων του εισαγωγέα	23
3.3.2.	Έλεγχοι του εξαγωγέα.....	24
3.3.2.1.	Σε περίπτωση που οι αρχές της χώρας εξαγωγής διατηρούν την ευθύνη πιστοποίησης της καταγωγής.....	24
3.3.2.2.	Σε περίπτωση πιστοποίησης της καταγωγής μόνο από τον εξαγωγέα (εγγεγραμμένο/εγκεκριμένο ή μη)	24
α)	Απευθείας από τη χώρα εισαγωγής.....	24
β)	Με τη χορήγηση συνδρομής εκ μέρους της χώρας εξαγωγής προς τη χώρα εισαγωγής.....	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Οι προτιμησιακές εισαγωγές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1998-2001)...		26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Κατάλογος των προτιμησιακών καθεστώτων - Ζώνες και τύποι σόρευσης καταγωγής (Κατάσταση την 1/09/2003)		48

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο των κανόνων της ΓΣΔΕ, εφαρμόζει προτιμησιακούς δασμούς σε προϊόντα που εισάγονται από πολλές χώρες, είτε δυνάμει διεθνών συμφωνιών, είτε μονομερώς. Τα εμπορικά αυτά καθεστώτα έχουν λόγο ύπαρξης μόνο εάν οι χορηγούμενες δασμολογικές προτιμήσεις ωφελούν τα προϊόντα που προέρχονται πράγματι από τις εν λόγω χώρες, τα προϊόντα "καταγωγής". Οι κανόνες καταγωγής εξασφαλίζουν τη σύνδεση μεταξύ προϊόντων και χωρών δικαιούχων των προτιμήσεων. Η αξία τους υπολογίζεται ανάλογα με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες παραγωγής και εμπορίας και στις ανάγκες τις οποίες επιχειρούν να καλύψουν τα προτιμησιακά καθεστώτα.

Όμως, το υφιστάμενο πλαίσιο καθορισμού, διαχείρισης και ελέγχου της προτιμησιακής καταγωγής δεν προσαρμόζεται πια στις ανάγκες ούτε στην ποσοτική και ποιοτική εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομίας. Η εξέλιξη αυτή επιβάλλει, ειδικότερα, πέραν της έρευνας για την ορθή εφαρμογή των κανόνων¹, την επαναξιολόγηση της οικονομικής τους καταλληλότητας, τη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος ενόψει της διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και την αποκατάσταση του ισορροπημένου καταμερισμού ευθυνών μεταξύ των δικαιούχων των προτιμήσεων και των αρμοδίων για τους ελέγχους αρχών.

Στόχοι του Πράσινου Βιβλίου

Οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής αξίζει να εξεταστούν στο στάδιο της δημιουργίας τους, ιδίως υπό το πρίσμα του επιπέδου των δασμών που αναμένεται να προκύψουν από τον νέο κύκλο πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων, του ρόλου που θα λάβουν οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής στις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών και της πολιτικής για την πρόσβαση στις αγορές και την υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης.

Εξάλλου, πρέπει να καθοριστούν διαδικασίες διαχείρισης και μηχανισμοί ελέγχου και διασφάλισης για να εξασφαλιστεί η θεμιτή χρήση των προτιμησιακών καθεστώτων, και ως εκ τούτου η προστασία των οικονομικών κύκλων και των οικονομικών συμφερόντων που διακυβεύονται έναντι των καταχρήσεων.

Στόχος του παρόντος Πράσινου Βιβλίου είναι να βοηθήσει την Επιτροπή να διατυπώσει κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξη αυτών των στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά συμφέροντα που διακυβεύονται και την αναμενόμενη συμβολή των φορέων των προτιμησιακών καθεστώτων.

¹ Με την ανακοίνωση της 23.07.1997, για τη διαχείριση των προτιμησιακών δασμολογικών καθεστώτων (COM(97)402 τελικό), η Επιτροπή είχε κατ' αρχήν προωθήσει την αναζήτηση αποτελεσματικότερης λειτουργίας αυτών των καθεστώτων. Βλ. επίσης, μετά τη σχετική ανακοίνωση, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εσωτερικής Αγοράς της 18ης Μαΐου 1998, καθώς και το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 1998 (EE C 341 της 9.11.1998).

Δομή και περιεχόμενο του Πράσινου Βιβλίου

Το Πράσινο Βιβλίο καταρτίζει κατ' αρχήν έναν πίνακα του οικονομικού, νομικού και χρηματοπιστωτικού πλαισίου των προτιμησιακών εμπορικών καθεστώτων² και των κανόνων καταγωγής που απορρέουν από αυτά. Σ' αυτόν απαριθμούνται οι δυσκολίες και οι περιορισμοί που συνδέονται ειδικότερα με την ποικιλία, την πολυπλοκότητα και τη συγκεκριμένη εφαρμογή των κανόνων και των υφιστάμενων διαδικασιών στον τομέα της προτιμησιακής καταγωγής.

Στη συνέχεια διερευνά διάφορους τρόπους για την εξεύρεση της βέλτιστης αντιστοιχίας, αφενός, μεταξύ των κανόνων καταγωγής και των στόχων που θεωρείται ότι εξυπηρετούν και, αφετέρου, μεταξύ των ίδιων αυτών κανόνων και των διαδικασιών εφαρμογής τους.

Η Επιτροπή προσδιορίζει τρεις τομείς στους οποίους θεωρεί δυνατή την εξεύρεση νέων ισορροπιών:

- τον καθορισμό των όρων απόκτησης της καταγωγής και του νομικού τους πλαισίου, έτσι ώστε οι εν λόγω κανόνες καταγωγής να φέρουν καλύτερα εις πέρας το ρόλο τους και να συμβάλουν στην ορθή λειτουργία καθεστώτων όλο και περισσότερο προσανατολισμένων προς την πρόσβαση στην αγορά και την αειφόρο ανάπτυξη
- τον έλεγχο της θεμιτής εφαρμογής τους, προς μέγιστο όφελος του θεμιτού εμπορίου και της διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης
- την εφαρμογή διαδικασιών που εξασφαλίζουν το βέλτιστο καταμερισμό των καθηκόντων και των ευθυνών μεταξύ επιχειρήσεων και αρχών· το τελευταίο αυτό σημείο αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερων εξελίξεων, τονίζοντας τις διαφορετικές πιθανές επιλογές για το μέλλον, όσον αφορά τις τρεις ακόλουθες πτυχές: την πιστοποίηση του χαρακτήρα καταγωγής κατά την εξαγωγή, τη δήλωση της καταγωγής κατά την εισαγωγή και τον έλεγχο της καταγωγής

Όσον αφορά την πιστοποίηση, πρέπει να γίνει επιλογή μεταξύ της βελτίωσης της λειτουργίας του σημερινού συστήματος, που δίνει πρωτεύοντα ρόλο στις τελωνειακές αρχές της χώρας εξαγωγής, της μεταφοράς αυτής της ευθύνης αποκλειστικά στον εξαγωγέα και μιας ενδιάμεσης λύσης σύμφωνα με την οποία μόνο οι εγκεκριμένοι ή εγγεγραμμένοι εξαγωγείς θα μπορούν να προβαίνουν σε πιστοποίηση της καταγωγής.

Οι επιλογές και οι βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν όσον αφορά τις δύο άλλες πτυχές θα εξαρτηθούν κατά μεγάλο μέρος από τη λύση που θα επιλεγεί στο θέμα της πιστοποίησης. Η ευθύνη του εισαγωγέα, η ικανότητα ελέγχου των αρμόδιων αρχών της χώρας εισαγωγής και οι μηχανισμοί διοικητικής συνεργασίας που θα εφαρμοστούν μεταξύ των μερών θα λάβουν πράγματι διαφορετική διάσταση αναλόγως του αντίστοιχου βαθμού ευθύνης που περιέρχεται στους εξαγωγείς και στις τελωνειακές αρχές της χώρας εξαγωγής.

Το Πράσινο Βιβλίο επιχειρεί να προσδιορίσει τους πιθανούς συνδυασμούς προκειμένου να εκπονήσει, σε συνέχεια της διαδικασίας διαβούλευσης, ένα

² Βλ. στο **παράρτημα Ι**, το μερίδιο και την εξέλιξη των προτιμησιακών εισαγωγών της Κοινότητας, σε σχέση με τις συνολικές εισαγωγές και, στο **παράρτημα ΙΙ**, τα προτιμησιακά καθεστώτα που εφαρμόζει η Κοινότητα, καθώς και το νομικό πλαίσιο των αντίστοιχων κανόνων καταγωγής.

"διαδικαστικό πρότυπο" που να καλύπτει με πλήρη και συνεκτικό τρόπο τις τρεις αυτές πτυχές.

Ευρεία διαδικασία διαβουλεύσεων

Η Επιτροπή κατ' αυτόν τον τρόπο ελπίζει να παρακινήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να προβούν σε συμπληρωματικές αναλύσεις και να έχουν δημιουργικές αντιδράσεις στα εξεταζόμενα θέματα και στις προτεινόμενες επιλογές, ακόμη και εναλλακτικές προτάσεις.

Η παρούσα Πράσινη Βίβλος απευθύνεται στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν διεθνείς εμπορικές συναλλαγές καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών, των υποψηφίων χωρών και των τρίτων χωρών εταίρων της Ένωσης στο πλαίσιο των προτιμησιακών καθεστώτων, ως κύριους παράγοντες των εν λόγω καθεστώτων. Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης τη συμμετοχή στη συζήτηση των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

Για να συγκεντρώσει τις συνεισφορές που αναφέρει το παρόν Πράσινο Βιβλίο, και να τροφοδοτήσει έναν διαρθρωμένο διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή καλεί τα μέρη αυτά να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους γραπτώς **πριν από την 1η Μαρτίου 2004**, στη διεύθυνση:

**Direction générale « Fiscalité et Union douanière »
Politique douanière – Règles d'origine
TAXUD/B/4
Commission européenne
B-1049 BRUXELLES**

Για την υποβολή των παρατηρήσεων συνιστάται θερμά η χρήση της ακόλουθης ηλεκτρονικής διεύθυνσης:

taxud-greenpaper-origin@cec.eu.int

Στο σκιασμένο πλαίσιο που ακολουθεί τα κύρια σημεία, παρατίθεται μια σειρά ερωτήσεων που αποσκοπούν στην εμβάθυνση του προβληματισμού και στη διάρθρωση των συνεισφορών.

1. Η ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Τα προβλήματα της προτιμησιακής καταγωγής δεν συνοψίζονται στις συνέπειες, κυρίως δημοσιονομικές, της ελλιπούς λειτουργίας των διαδικασιών και των μηχανισμών διοικητικής συνεργασίας, που προορίζονται να εξασφαλίσουν την τήρηση των κανόνων καταγωγής. Εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της εξέλιξης του διεθνούς εμπορίου και της εφαρμογής των κοινών πολιτικών στον τομέα του εμπορίου, της βιομηχανίας και της ανάπτυξης. Οι κανόνες καταγωγής βρίσκονται σήμερα σαφώς σε ένα "σταυροδρόμι".[ENTR]

1.1. Οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου και των κοινών πολιτικών

Οι δασμολογικές προτιμήσεις καθιερώθηκαν για να αναπτύξουν τις συναλλαγές μεταξύ των εταίρων και να συμβάλουν στην αειφόρο οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Ωφελούν άμεσα και από κοινού, τους φορείς που ενέχονται στις συναλλαγές που καλύπτονται από τις προτιμήσεις. Ο εξαγωγέας τυγχάνει καλύτερης πρόσβασης στην αγορά της χώρας εισαγωγής και ο εισαγωγέας έχει τη δυνατότητα να προμηθευτεί με χαμηλότερο κόστος, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει στον προμηθευτή του ικανοποιητική αμοιβή για το προϊόν του.

Το πρόγραμμα της Ντόχα για την ανάπτυξη ("Doha Development Agenda" (DDA)), του Νοεμβρίου 2001 αναμενόταν να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ελευθέρωση των συναλλαγών, σε αναζήτηση καλύτερης πρόσβασης στις αγορές και στην ένταξη της διάστασης της αειφόρου ανάπτυξης στο διεθνές εμπόριο. Ο νέος αυτός κύκλος πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια νέα πτώση των δασμών και σε ακόμη πιο έντονη διάβρωση των προτιμησιακών περιθωρίων, περιορίζοντας αισθητά τα ακόμη διαθέσιμα περιθώρια.

Στο πλαίσιο αυτό, το αναμενόμενο όφελος, τόσο στο πλαίσιο της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης κατά την έννοια του άρθρου XXIV της ΓΣΔΕ, όσο και των αυτόνομων προτιμησιακών καθεστώτων, θα εξαρτάται όλο και περισσότερο από τους όρους παραγωγής που απαιτούνται από τις σχετικές συμφωνίες ή τα καθεστώτα για να μπορούν τα προϊόντα να θεωρούνται ως καταγόμενα και να απολαύουν των προτιμήσεων. Επιπλέον, οι διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ θα αναφερθούν επίσης στο σύνολο των κανόνων που άπτονται του περιφερειακού συστήματος, γεγονός που συμπεριλαμβάνει τους προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής.

Οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής αποτελούν **μέσο της εμπορικής πολιτικής**. Ο αρχικός ρόλος τους ήταν να συμβάλουν στο άνοιγμα, βάσει ή όχι αμοιβαιότητας, της κοινοτικής αγοράς στις εισαγωγές χωρών εταίρων αλλά μέχρις ενός βαθμού για να εξασφαλίζουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας των κοινοτικών συμφερόντων. Λαμβάνοντας υπόψη την αναδιάρθρωση και τη μετεγκατάσταση πολλών βιομηχανιών και το χαμηλό μέσο επίπεδο των δασμών που εφαρμόζει η Κοινότητα, η εν λόγω πολιτική προσανατολίζεται όλο και περισσότερο προς μια σφαιρική δυναμική διευκόλυνσης των διεθνών συναλλαγών και ίσης πρόσβασης των εξαγωγών της Κοινότητας στις αγορές των τρίτων χωρών. Σε ορισμένους τομείς είναι πιθανό οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής που καθιερώθηκαν από την Κοινότητα στη δεκαετία του '70 να μην έχουν προσαρμοσθεί σε αυτήν την προσέγγιση.

Οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής **εντάσσονται επίσης στο στόχο στήριξης της αειφόρου ανάπτυξης και ένταξης των αναπτυσσόμενων χωρών στο διεθνές εμπόριο**, επιτρέποντας στα προϊόντα τους να έχουν καλύτερη πρόσβαση στην κοινοτική αγορά δημιουργώντας επαρκή προστιθέμενη αξία στην ενδιαφερόμενη χώρα. Η πείρα και το **παράρτημα Ι** αποτελούν ωστόσο ένδειξη ότι οι προσπάθειες που καταβάλλει η Κοινότητα για την εκπλήρωση αυτών των στόχων ανάπτυξης³ προσκρούουν συχνά στην αδυναμία των αναπτυσσόμενων χωρών, εν δυνάμει δικαιούχων των προτιμήσεων, να επωφεληθούν πλήρως από αυτές, ενώ ένας από τους πολλούς λόγους που εξηγούν το φαινόμενο αυτό είναι η δυσκολία συμμόρφωσης με ορισμένους κανόνες καταγωγής⁴. Η διάρθρωση παραγωγής και οι επενδυτικές δυνατότητες ή η διοικητική οργάνωση των χωρών αυτών συχνά δεν τους επιτρέπουν να εκπληρώσουν τους καθορισθέντες όρους. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται επίσης στην πολυπλοκότητα ορισμένων επιβαλλόμενων κανόνων, στη δυσκολία που αντιμετωπίζουν ορισμένες επιχειρήσεις να τους κατανοήσουν και στο κόστος που συνεπάγονται οι αντίστοιχες διατυπώσεις. Πρέπει τότε να εκτιμηθεί ποια μορφή ανάπτυξης χρειάζεται να ευνοηθεί με δασμολογική προτίμηση κατά την εισαγωγή και να καθοριστούν οι πλέον κατάλληλοι κανόνες καταγωγής και οι διαδικασίες για το σκοπό αυτό και για τα συμφέροντα που διακυβεύονται.

Οι δυσκολίες αυτές είναι δυνατόν εξάλλου να αυξήσουν την τάση καταστρατήγησης των κανόνων καταγωγής. Το γεγονός αυτό **δεν ευνοεί την Κοινότητα**, δεδομένου ότι η προτίμηση ευνοεί στην πραγματικότητα τους επιχειρηματίες που δεν τηρούν τους κανόνες ή απολαμβάνουν "παθητικά" της δόλιας ή απλώς εσφαλμένης εφαρμογής τους ή του ανεπαρκούς ελέγχου από τις αρχές της χώρας εξαγωγής.

Η ποικιλία των προτιμησιακών καθεστώτων και των στόχων τους, όπως απεικονίζεται στο **παράρτημα ΙΙ**, επιβάλλει ορισμένους περιορισμούς όσον αφορά την εκπόνηση και τη διαχείριση των κανόνων καταγωγής. Παρά τις προόδους που έχουν σημειωθεί σε θέματα εναρμόνισης και απλούστευσης, οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής τόσο ουσιαστικοί (κριτήρια απόκτησης του χαρακτήρα καταγωγής) όσο και διαδικαστικοί (απόδειξη και έλεγχος της καταγωγής), διατηρούν τον πολύπλοκο χαρακτήρα τους. Ο βαθμός τυποποίησης που έχει επιτευχθεί επισκιάζεται από την πολλαπλότητα των καθεστώτων ο αριθμός και η ποικιλία των οποίων συνεχίζουν να αυξάνονται. Η πολυπλοκότητα αυτή εντείνεται ακόμη περισσότερο από τους όρους εφαρμογής της σώρευσης καταγωγής, που αποσκοπούν στην αυξημένη οικονομική ολοκλήρωση σε περιφερειακό επίπεδο⁵. Τέλος, η ήδη επιτευχθείσα εναρμόνιση περιορίζει παραδόξως τις δυνατότητες της Κοινότητας και, ιδίως, της Επιτροπής να εξασφαλίσει και να διαπραγματευθεί, μετά από αίτημα των επιχειρηματιών της ή των κρατών μελών της, τη "διατήρηση" και την προσαρμογή

³ Νέες προτιμησιακές συμφωνίες, αύξηση των προτιμήσεων, πρωτοβουλία "Όλα πλην των όπλων" υπέρ των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, κ.λπ.

⁴ Μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως το προαναφερθέν Centre for European Policy Studies (CEPS) Έγγραφο εργασίας αριθ. 183 « *Making EU Trade Agreements Work - the role of rules of origin* », Μάρτιος 2002) ή η OXFAM (έκθεση « *Rigged Rules and Double Standards - trade, globalisation and the fight against poverty* », 2002) τόνισαν την ανάγκη επαναξιολόγησης του αντίκτυπου των προτιμησιακών καθεστώτων και των κανόνων καταγωγής στην ανάπτυξη.

⁵ Η σώρευση καταγωγής δίδει στον εξαγωγέα, κατά τον προσδιορισμό του χαρακτήρα καταγωγής ενός εξαγόμενου προϊόντος, τη δυνατότητα να θεωρήσει ως καταγόμενες από τη χώρα εξαγωγής, ύλες καταγωγής μιας (διμερής σώρευση) ή περισσότερων (διαγώνια ή συνολική σώρευση) χωρών εταίρων. Για τις διάφορες μορφές σώρευσης καταγωγής, βλ. παράρτημα ΙΙ.

σε μόνιμη βάση των κανόνων στις ανάγκες της βιομηχανίας, του εμπορίου και των κοινών πολιτικών.

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 1.1 :

1. Στο πλαίσιο σημαντικής μείωσης του επιπέδου των δασμών που μπορεί να προκύψει από τις διαπραγματεύσεις του DDA, οι μειωμένοι προτιμησιακοί δασμοί θα εξακολουθούν να είναι ελκυστικοί για τους επιχειρηματίες, έναντι του κόστους και των διατυπώσεων που συνεπάγεται η διατήρηση των υφιστάμενων κανόνων και διαδικασιών σε θέματα καταγωγής;
2. Οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής είναι, στο σύνολό τους, ανά οικονομικό τομέα, ανά χώρα ή ομάδα δικαιούχων χωρών, προσαρμοσμένες στους σημερινούς στόχους των κοινοτικών πολιτικών στον εμπορικό, βιομηχανικό, γεωργικό και αναπτυξιακό τομέα;
3. Δεν υπάρχουν άλλοι λόγοι (ελλιπείς επενδύσεις στην παραγωγή, εσωτερικές διοικητικές διαρθρώσεις και διαδικασίες, υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές συνθήκες,...) πέραν της πολυπλοκότητας ή του αυστηρού χαρακτήρα των κανόνων καταγωγής για να ερμηνευθεί το χαμηλό ποσοστό χρησιμοποίησης των προτιμήσεων που καθορίστηκαν για ορισμένες χώρες ή ομάδες δικαιούχων χωρών; Γιατί η σόρευση καταγωγής δεν χρησιμοποιείται περισσότερο, ιδίως από ορισμένες ομάδες αναπτυσσόμενων χωρών.
4. Η παραβίαση των κανόνων καταγωγής οφείλεται κυρίως στην πολυπλοκότητα ή/και στην άγνοια, στην αδυναμία τήρησής τους στις εξαγωγές ή σε πρόθεση διάπραξης απάτης; Η καταστρατήγηση διευκολύνεται από την περιορισμένη δυνατότητα επιτήρησης της ορθής εφαρμογής των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής;
5. Λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο αριθμό και την ποικιλία των προτιμησιακών καθεστώτων, μπορεί να διασφαλισθεί ότι οι αντίστοιχοι κανόνες καταγωγής θα συμβάλουν κατάλληλα και εξελικτικά στην επίτευξη των στόχων αυτών των καθεστώτων;

1.2. Η διαχείριση και ο έλεγχος της τήρησης των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής

Η ποικιλία των προτιμησιακών καθεστώτων θέτει επίσης περιορισμούς όσον αφορά τη δυνατότητα της Κοινότητας, και ιδίως της Επιτροπής, να τα εφαρμόζει και να ελέγχει ανελλιπώς τη χρήση τους, εξασφαλίζοντας ειδικότερα την εποπτεία της ομαλής λειτουργίας αυτών των καθεστώτων, της ορθής εφαρμογής των κανόνων και της τήρησης των υποχρεώσεων των αρχών των συμβαλλόμενων μερών, όπως τονίστηκαν από το Δικαστήριο.

1.2.1. Οι δυσκολίες διαχείρισης των μέσων διοικητικής συνεργασίας

Η ίδια η εφαρμογή των προτιμησιακών καθεστώτων προϋποθέτει διαρκή ανταλλαγή πληροφοριών απαραίτητων για τη διαχείριση των κανόνων καταγωγής. Η διοικητική συνεργασία που είναι συνυφασμένη με τους κανόνες αυτούς βασίζεται στην πραγματικότητα σε πιστοποίηση και ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές, γεγονός που προϋποθέτει ότι τα μέρη πρέπει να γνωρίζουν τις σφραγίδες που χρησιμοποιούνται καθώς και την ονομασία και τη διεύθυνση αυτών των αρχών, και συνεπάγεται την τακτική ενημέρωση των στοιχείων αυτών.

Με πολλές χώρες, ο μηχανισμός αυτός δεν λειτουργεί ικανοποιητικά, γεγονός που δημιουργεί επανειλημμένα δυσκολίες στις εισαγωγές και συνεπάγεται συνεχείς επαναλήψεις σε χώρες που έχουν συχνά πολύ διαφορετικά συμφέροντα και επίπεδο οικονομικής και διοικητικής ανάπτυξης. Ελλείπει αποτελεσματών στον τομέα αυτό,

η μόνη λύση θα ήταν η αναστολή ή η ανάκληση των προτιμήσεων έναντι της χώρας που υστερεί.

1.2.2. Ο έλεγχος της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εξαγωγή: απατηλή αίσθηση ασφάλειας

Το ισχύον σύστημα πιστοποίησης του χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων βασίζεται στην αρχή του απευθείας ελέγχου, από τις αρχές της χώρας εξαγωγής, κατά την έκδοση του πιστοποιητικού. Στην πραγματικότητα, οι απαιτήσεις των ροών του εμπορίου αποκλείουν τη δυνατότητα εμπεριστατωμένου ελέγχου κάθε πράξης εξαγωγής εκ μέρους των αρχών και υπό το πρίσμα της προτιμησιακής καταγωγής των προϊόντων. Όπως και για τα περισσότερα άλλα στοιχεία που αφορούν τα εμπορεύματα, ο έλεγχος της καταγωγής γίνεται ουσιαστικά εκ των υστέρων και όχι συστηματικά αλλά τυχαία ή για συγκεκριμένο λόγο. Η παρέμβαση των αρχών από το πρώτο στάδιο της πιστοποίησης δημιουργεί μια εσφαλμένη εντύπωση ασφάλειας, τόσο για τη χώρα εισαγωγής όσο και για τον εισαγωγέα.

1.2.3. Οι δυσκολίες στην τρέχουσα λειτουργία της διοικητικής συνεργασίας και στη διεκπεραίωση των αιτήσεων εκ των υστέρων ελέγχων

Στο πλαίσιο των προτιμησιακών καθεστώτων, τα μέρη συνδέονται με μια στενή εταιρική σχέση που βασίζεται στον καταμερισμό των καθηκόντων και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη καθώς και στον αμοιβαίο σεβασμό των δεσμεύσεων του άλλου μέρους (βλ. αποφάσεις "Les Rapides Savoyards"⁶ και "Huygen"⁷). Αυτό καθιστά την πιστοποίηση του χαρακτήρα καταγωγής από τις αρχές της χώρας εξαγωγής (άμεσα ή έμμεσα, με "εξουσιοδότηση" ενός "εγκεκριμένου εξαγωγέα"), καθώς και τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των μερών για τον έλεγχο της καταγωγής, τους πυλώνες του συστήματος. Στα δύο αυτά στοιχεία βασίζεται η εμπιστοσύνη που εμπνέει όχι μόνο στα μέρη αλλά και στους φορείς τους. Η διαδικασία του εκ των υστέρων ελέγχου της προτιμησιακής καταγωγής από την ίδια τη χώρα εξαγωγής, μετά από αίτηση της χώρας εισαγωγής, αποτελεί υποχρεωτική πρακτική για όποιον θα επιθυμούσε να αρνηθεί τη χορήγηση προτίμησης σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες όπου το προσκομιζόμενο πιστοποιητικό δεν ισχύει.

1.2.4. Αλληλεξάρτηση των μερών όσον αφορά τις ενέργειες που μπορούν να αναλαμβάνουν σε συνάρτηση με την ποιότητα και τα αποτελέσματα της διοικητικής συνεργασίας.

Η διοικητική συνεργασία για τον έλεγχο της προτιμησιακής καταγωγής πρέπει κατ'αρχήν να επαληθεύει ή να αναιρεί τη γνησιότητα των πιστοποιητικών καταγωγής και τον χαρακτήρα καταγωγής των εξαγόμενων προϊόντων. Η χορήγηση ή η οριστική άρνηση χορήγησης της δασμολογικής προτίμησης που ζητεί ο εισαγωγέας εξαρτάται από τη διαδικασία ελέγχου που εφαρμόζεται, από τη στάση της χώρας εξαγωγής και από τα αποτελέσματα της διαδικασίας διοικητικής συνεργασίας. Αυτό ισχύει κυρίως στα συμβατικά συστήματα όπου υπάρχουν μηχανισμοί διευθέτησης των διαφορών σε θέματα καταγωγής που αποκλείουν a contrario οποιαδήποτε μονομερή ανάκληση των προτιμήσεων.

Επιπλέον, με βάση το κοινοτικό δίκαιο, είναι δυνατόν να μην εισπράττονται οι δασμοί που αναλογούν εξαιτίας των αδυναμιών των αρχών που υπεισέρχονται στη

⁶ Απόφαση της 12ης Ιουλίου 1984, υπόθεση 218/83.

⁷ Απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 1993, υπόθεση C-12/92.

διαδικασία πιστοποίησης και ελέγχου της καταγωγής, δηλαδή εξαιτίας της αποτυχίας της διοικητικής συνεργασίας⁸.

1.2.5. *Επισφαλής διαδικασία διευθέτησης των διαφορών*

Η εν λόγω διαδικασία, όταν προβλέπεται σε θέματα καταγωγής, σε συμβατικό ή ενίοτε αυτόνομο πλαίσιο (ΥΧΕ), αποσκοπεί στη διευθέτηση των διαφορών που προκύπτουν στο πλαίσιο του εκ των υστέρων ελέγχου των πιστοποιητικών καταγωγής, ή γενικότερα, που αφορούν την ερμηνεία των κανόνων καταγωγής. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή δεν χρησιμοποιείται συχνά και, οπωσδήποτε, τα αποτελέσματά της είναι απογοητευτικά. Πράγματι, οι διαφορές αυτές προκύπτουν γενικά από το γεγονός ότι η χώρα εξαγωγής, κατόπιν αιτήσεως των ιδίων των εξαγωγέων της, καλείται να λογοδοτήσει για την έλλειψη του χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων τον οποίο είχε προηγουμένως η ίδια πιστοποιήσει ή αμελήσει να ελέγξει. Επιπλέον, εάν τα μέρη δεν συμφωνήσουν, πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή οι γενικοί μηχανισμοί που προβλέπονται από τη συμφωνία.

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 1.2 :

6. Αντιμετωπίζεται το ενδεχόμενο να εξασφαλιστεί ανά πάσα στιγμή η ορθή εφαρμογή των προτιμησιακών καθεστώτων από τους εμπορικούς εταίρους μας; Είναι δυνατόν να αυξηθεί / να αναπροσανατολιστεί η εποπτική μας ικανότητα στον τομέα αυτό ούτως ώστε να γίνεται ορθή χρήση των καθεστώτων προς όφελος των κοινοτικών επιχειρηματιών, και με ποιο τρόπο;

7. Συμμερίζεστε, συνολικά ή εν μέρει, την ανάλυση των ορίων του ισχύοντος συστήματος διοικητικής συνεργασίας σε θέματα προτιμησιακής καταγωγής;

1.3. **Οι οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνέπειες εξαιτίας απάτης ή διοικητικών αδυναμιών τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα προτιμησιακά καθεστώτα**

Στην τρέχουσα κατάσταση των κοινοτικών διατάξεων και της κοινοτικής νομολογίας σε θέματα καταγωγής και τελωνειακής οφειλής, όπως απορρέει από την άρνηση χορήγησης των προτιμήσεων, όταν διαπιστώνεται ότι τα προϊόντα είναι μη καταγόμενα, οι συνέπειες αυτές συνοψίζονται στα εξής:

- με βάση το κοινοτικό δίκαιο, όσον αφορά τη διαγραφή, την επιστροφή ή τη μη είσπραξη εκ των υστέρων της τελωνειακής οφειλής⁹, εισαγωγέας ο οποίος αναγνωρίζεται ότι ενήργησε "καλή τη πίστι"¹⁰, είναι δυνατόν να απαλλαγεί

⁸ Ο κοινοτικός δικαστής βασίζεται στον καταμερισμό των ευθυνών μεταξύ των μερών και στην απαραίτητη διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρχών τους για να αποδίδει όλο και μεγαλύτερη ευθύνη στις δημόσιες αρχές που αναλαμβάνουν τη διαχείριση και τον έλεγχο του προτιμησιακού καθεστώτος. Το αποτέλεσμα είναι αυξημένη προστασία του εισαγωγέα, ο οποίος είναι θεωρητικά οφειλέτης των δασμών που προκύπτουν από την άρνηση μη αιτιολογημένης προτίμησης, όταν η εν λόγω ευθύνη δεν αναλαμβάνεται επαρκώς. Για το θέμα αυτό, βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 2001 σχετικά με τις "έγχρωμες τηλεοράσεις Τουρκίας" (συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-186/97 "Kaufring AG", μ. ά.), καθώς και το σημείο 1.3.

⁹ Ήτοι, τις διατάξεις του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου) σχετικά με τη μη είσπραξη εκ των υστέρων (άρθρο 220, παράγραφος 2, στοιχείο β)) ή με τη διαγραφή ή την επιστροφή (άρθρο 239) των εισαγωγικών δασμών.

¹⁰ Δεν είναι δυνατόν να επικαλεσθεί ότι ενήργησε "καλή τη πίστι" εφόσον η Επιτροπή δημοσίευσε στην ΕΕ "ανακοίνωση προς τους εισαγωγείς": βλ. σχετική ανακοίνωση COM(2000)550 τελικό της 8ης Σεπτεμβρίου 2000 (ΕΕ C 348 της 5.12.2000), στην οποία καθορίζει τους όρους πληροφόρησης των οικονομικών φορέων και των διοικήσεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προτιμησιακά δασμολογικά καθεστώτα σε περίπτωση "βάσιμης αμφιβολίας" σχετικά με την καταγωγή των εμπορευμάτων.

της καταβολής της τελωνειακής οφειλής όταν ο εμπορικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται θεωρείται "μη φυσιολογικός". πρόκειται για την περίπτωση κατά την οποία βρίσκεται αντιμέτωπος με σφάλμα των αρμόδιων αρχών κατά την πιστοποίηση ή τον έλεγχο της προτιμησησικής καταγωγής ή με μια ειδική περίπτωση για την οποία δεν υπήρξε αμέλεια εκ μέρους του

- ο κοινοτικός προϋπολογισμός υφίσταται τις αντίστοιχες δημοσιονομικές απώλειες
- η κατάσταση αυτή αποτελεί απειλή για την ισορροπία των προτιμήσεων και τις δίκαιες συναλλαγές και τον ανταγωνισμό
- προκύπτει ένα στρεβλωμένο σύστημα στο οποίο το ένα μέρος υφίσταται την οικονομική και χρηματοπιστωτική ζημία του σφάλματος που διέπραξε το άλλο μέρος.

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 1.3 :

8. Συμμερίζετε αυτήν την ανάλυση; Οι συνέπειες αυτές είναι εγγενείς του συστήματος και ο φορολογούμενος πρέπει να υποστεί το κόστος;

9. Ανεξαρτήτως του εύρους του φαινομένου, η χορήγηση στον εισαγωγέα που ενεργεί "καλή τη πίστει", βάσει των αρχών της ισοτιμίας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, του ευεργετήματος της προτίμησης για προϊόντα τα οποία δεν πληρούν τους απαιτούμενους όρους δεν κινδυνεύει να υπονομεύσει την αξιοπιστία των προτιμησησικών καθεστώτων;

2. Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΝΕΩΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Το εξελισσόμενο εμπορικό και δασμολογικό πλαίσιο αφενός και τα διαρθρωτικά προβλήματα λειτουργίας των προτιμησησικών καθεστώτων αφετέρου καθιστούν απαραίτητη την αναζήτηση νέων ισορροπιών όσον αφορά τα εξής:

- τα κριτήρια καθορισμού και το πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων καταγωγής
- τους μηχανισμούς διασφάλισης και προστασίας των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών συμφερόντων των συμβαλλόμενων μερών για την προώθηση των δίκαιων προτιμησησικών συναλλαγών
- τις ευθύνες των παραγόντων στις διαδικασίες πιστοποίησης, δήλωσης και ελέγχου της προτιμησησικής καταγωγής

Αν και διαχωρίζονται για τους σκοπούς της ανάλυσης, οι διάφορες αυτές πτυχές δεν πρέπει ωστόσο να εξετάζονται μεμονωμένα. Οι διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και το επίπεδο προστασίας έναντι των κινδύνων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη και την πολυπλοκότητα των κανόνων. Απαιτείται επομένως μια σφαιρική προσέγγιση για να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα της διαδικασίας και η ποιότητα των αποτελεσμάτων.

2.1. Καθορισμός και πλαίσιο διαχείρισης των κανόνων καταγωγής προσαρμοσμένα στους στόχους των προτιμησιακών καθεστώτων και στο διεθνές περιβάλλον τους

Το οικονομικό και το νομικό πλαίσιο εκπόνησης και εφαρμογής των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής θα πρέπει να επανεξεταστεί με βάση τα ακόλουθα:

- οι κανόνες προτιμησιακής καταγωγής πρέπει να επανεξεταστούν επί της ουσίας (κριτήρια) και σε συνάρτηση με το διεθνές πλαίσιο και τους στόχους των προτιμησιακών καθεστώτων της Κοινότητας
- θα πρέπει να ικανοποιούν συγκεκριμένα οικονομικά, εμπορικά και αναπτυξιακά συμφέροντα, που ανταποκρίνονται στους στόχους των κοινών πολιτικών και στις απαιτήσεις του ΠΟΕ.
- θα πρέπει να αναπτυχθεί στρατηγική για την τεχνική βοήθεια σε θέματα καθεστώτων και κανόνων προτιμησιακής καταγωγής με τη συμβολή του Ταμείου του ΠΟΕ για την τεχνική αναπτυξιακή βοήθεια. Η εν λόγω στρατηγική πρέπει να λάβει υπόψη, όταν η βοήθεια χρηματοδοτείται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό για την αναπτυξιακή συνεργασία, τις προτεραιότητες στο πλαίσιο των "εγγράφων εθνικής στρατηγικής" για την εξεταζόμενη περίοδο
- θα πρέπει να προβλεφθεί μια πιο "ολοκληρωμένη" προσέγγιση σε περιφερειακό επίπεδο του νομικού και θεσμικού πλαισίου των κανόνων καταγωγής, με τη σύναψη περιφερειακών συμβάσεων που να περιλαμβάνουν σε μια ενιαία πράξη τους κανόνες προτιμησιακής καταγωγής που αντιστοιχούν στις διάφορες ζώνες σώρευσης καταγωγής

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 2.1 :

10. Στο πλαίσιο της πτωτικής τάσης των δασμών, ο αναπροσανατολισμός των κανόνων προτιμησιακής καταγωγής κυρίως προς την πρόσβαση των κοινοτικών προϊόντων στις αγορές τρίτων χωρών και την πρόσβαση των προϊόντων των αναπτυσσόμενων χωρών στην κοινοτική αγορά φαίνεται συμβατός με τη διατήρηση της κοινοτικής παραγωγικής και εξαγωγικής ικανότητας έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη και η απασχόληση;

11. Με ποιους όρους, ιδίως στο πλαίσιο αμοιβαίων συμφωνιών, οι κανόνες καταγωγής όσον αφορά ένα συγκεκριμένο προϊόν ή τομέα θα μπορούσαν να προσαρμοστούν για να διευκολύνουν τις κοινοτικές εξαγωγές, χωρίς να απειλήσουν την αντίστοιχη κοινοτική παραγωγή ή τους κοινοτικούς προμηθευτές των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών;

12. Με ποιους όρους οι κανόνες καταγωγής όσον αφορά ένα συγκεκριμένο προϊόν ή τομέα θα μπορούσαν να προσαρμοστούν ώστε να συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας εξαγωγής χωρίς να απειλούν την αντίστοιχη κοινοτική παραγωγή; Σε ποια μορφή ανάπτυξης και σε ποιον τύπο οικονομικής δραστηριότητας στις δικαιούχες χώρες αναμένεται να συμβάλουν οι κανόνες καταγωγής;

13. Πρέπει να τελειοποιηθεί η προσέγγιση όσον αφορά τους σχετικούς βιομηχανικούς ή γεωργικούς τομείς και με ποιο τρόπο; Στο πλαίσιο αυτό υπάρχουν διαφορές στα συμφέροντα μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ;

14. Πως είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί η συνάφεια μιας στρατηγικής τεχνικής βοήθειας χρηματοδοτούμενης σε διεθνές επίπεδο με κύριο στόχο την ανάπτυξη και μιας εταιρικής σχέσης μεταξύ της Κοινότητας και συγκεκριμένων χωρών ή ομάδων χωρών; Αντιμετωπίζει η Κοινότητα το ενδεχόμενο να οργανώσει τεχνική βοήθεια κατά παραγγελία; Πως είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν με βέλτιστο τρόπο τα προγράμματα και τα μέσα χρηματοδότησης της τεχνικής βοήθειας, τρέχοντα ή μελλοντικά; Πως είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί ο προγραμματισμός και η στοχοθετημένη και κατά προτεραιότητα παροχή της τεχνικής βοήθειας;

15. Η ομαδοποίηση των κανόνων καταγωγής και των λεπτομερειών διαχείρισής τους σε ενιαίες νομικές πράξεις, παραδείγματος χάρι, που να καλύπτουν περιφερειακές ομάδες χωρών που εφαρμόζουν πανομοιότυπους κανόνες και σώρευση καταγωγής, θα τους καθιστούσε περισσότερο διαφανείς σε όλους τους ενεχόμενους φορείς και θα αύξανε τις πιθανότητες ορθότερης εφαρμογής τους;

2.2. Βελτίωση της προστασίας έναντι οικονομικών και χρηματοπιστωτικών προκαταλήψεων που απορρέουν από την κακή εφαρμογή των συμφωνιών

Στόχος της εν λόγω προστασίας είναι να εγγυηθεί τη δίκαιη και ορθή εφαρμογή των καθεστώτων, προς το κοινό συμφέρον της Κοινότητας και των εμπορικών εταίρων της. Πράγματι, η ύπαρξη απάτης ή η παραβίαση των όρων που συνδέονται με τη χορήγηση προτιμησιακής μεταχείρισης είναι δυνατόν να δημιουργήσει προκατάληψη εις βάρος όχι μόνο των αυστηρά χρηματοπιστωτικών συμφερόντων της χώρας που χορηγεί την προτίμηση αλλά και εις βάρος των έννομων οικονομικών συμφερόντων αυτής της χώρας ή των εταίρων της, που αντιμετωπίζουν αθέμιτο ανταγωνισμό.

Η εξασφάλιση αυτής της προστασίας προϋποθέτει τα εξής:

- αυξημένη ικανότητα της Κοινότητας όσον αφορά την πρόληψη και την αντίδραση σε προβλήματα απάτης ή κακής εφαρμογής των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής¹¹.

Για να είναι αποτελεσματική, η προστασία αυτή προϋποθέτει, όσον αφορά την Κοινότητα, σαφή καταμερισμό των καθηκόντων και των υποχρεώσεων μεταξύ της Επιτροπής και των διοικήσεων των κρατών μελών, που είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων καταγωγής τόσο από τους επιχειρηματίες όσο και από τις χώρες δικαιούχους των προτιμήσεων· επίσης, προϋποθέτει αυξημένο συντονισμό και εναρμόνιση των μελλοντικών ελέγχων, καθώς και τη διάθεση των απαραίτητων προς το σκοπό αυτό μέσων.

¹¹ Η Επιτροπή έχει αναπτύξει αυτήν την ικανότητα αντίδρασης σε πολλές περιπτώσεις, ορισμένες δε εξ αυτών (εισαγωγές από τμήματα των κατεχόμενων εδαφών στο Ισραήλ, εισαγωγές ζάχαρης από τις χώρες των δυτικών Βαλκανίων) οδήγησαν σε ανακοινώσεις προς τους εισαγωγείς οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα.

- ρήτρα αναστολής των προτιμήσεων, εξαιτίας απάτης και άλλων παρατυπιών και/ή έλλειψης διοικητικής συνεργασίας, η οποία θα ενσωματωθεί σταδιακά σε αμοιβαία βάση στις προτιμησιακές συμφωνίες¹²

Το μέσο αυτό θα χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις επανειλημμένων δυσκολιών με αρνητικές συνέπειες στην εφαρμογή του καθεστώτος και στην τήρηση των στόχων του. Θα λάβει προληπτική και αποτρεπτική μορφή έναντι εκείνων που θα έκαναν κατάχρηση του καθεστώτος ή θα αμελούσαν την εποπτεία του.

- ρήτρα οικονομικής ευθύνης του συμβαλλόμενου μέρους το οποίο αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της εφαρμογής προτιμησιακής συμφωνίας και με τον τρόπο αυτό έχει προκαλέσει ζημία στο άλλο μέρος. Η εν λόγω ρήτρα δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως μέσο επιβολής αντιποίνων στη διάθεση ενός μέρους αλλά ως ουσιαστικό στοιχείο για τη δίκαιη εφαρμογή των συμφωνιών από όλα τα μέρη

Επιπλέον, πρέπει να μπορούν να δρουν σε ένα πλαίσιο όπου οι κανόνες και οι διαδικασίες καθώς και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των μερών καθορίζονται με σαφήνεια και, ενδεχομένως, επανακαθορίζονται για την επίτευξη καλύτερης ισορροπίας του συστήματος.

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 2.2 :

16. Πως είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί, στο τρέχον νομικό πλαίσιο, η ταχεία αντίδραση στα προβλήματα απάτης ή κακής εφαρμογής που διαπιστώνονται στα προτιμησιακά καθεστώτα, για την προστασία των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών συμφερόντων που διακυβεύονται;

17. Με ποιο τρόπο η εισαγωγή στις προτιμησιακές συμφωνίες ρήτρας αναστολής των προτιμήσεων και οικονομικής ευθύνης μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη προστασία αυτών των συμφερόντων; Είναι δυνατόν να μην έχουν απλά οικονομικό χαρακτήρα;

2.3. Βελτίωση του καταμερισμού ευθυνών στη χορήγηση και τον έλεγχο των προτιμήσεων

Οι διαδικασίες όσον αφορά την προτιμησιακή καταγωγή, σε συνδυασμό με τους κανόνες που ισχύουν κατά την εισαγωγή προϊόντων στην Κοινότητα, θα έπρεπε να αντικατοπτρίζουν περισσότερο τον αντίστοιχο ρόλο των φορέων των προτιμησιακών καθεστώτων:

- οι οικονομικοί φορείς είναι, αφενός, οι καλύτεροι γνώστες της οικονομικής και της βιομηχανικής πραγματικότητας των εμπορικών συναλλαγών τους και, αφετέρου, οι άμεσοι δικαιούχοι των προτιμησιακών καθεστώτων. Μπορούν στο εξής να λαμβάνουν υπόψη τα φαινόμενα ένταξης της αλυσίδας προμηθειών, παραγωγής και διανομής στον καθορισμό των ευθυνών τους, καθώς και την προτιμησιακή διάσταση στις εμπορικές συμφωνίες τους. Ο

¹²

Ορισμένες συμφωνίες (Κροατία, ΠΓΔΜ και, σύντομα, Αλγερία και Λίβανος) περιλαμβάνουν ειδική ρήτρα που επιτρέπει σε ένα μέρος να λαμβάνει "κατάλληλα μέτρα" σε περίπτωση απάτης ή/και μη τήρησης από το άλλο μέρος των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία. Ρήτρα η οποία προβλέπει ρητά τη δυνατότητα αναστολής των προτιμήσεων σε παρόμοιες περιπτώσεις υπάρχει ήδη στο πλαίσιο αυτόνομων προτιμησιακών καθεστώτων (ΣΓΠ και Δυτικά Βαλκάνια). Παρόμοια ρήτρα καθιερώθηκε για πρώτη φορά στη νέα συμφωνία ΕΚ-Χιλής και η Επιτροπή θα διαπραγματευθεί την εισαγωγή της στις άλλες προτιμησιακές συμφωνίες.

εισαγωγέας δεν αγοράζει με κλειστά μάτια και διαθέτει (ή θα έπρεπε να απαιτεί από τον προμηθευτή του) όλα τα στοιχεία σχετικά με την παραγωγή, τα χαρακτηριστικά και επομένως την καταγωγή των αγαθών, με τη βιομηχανική έννοια του όρου. Ως επί το πλείστον, διαχειρίζεται ο ίδιος ως εντολοδόκτης αυτήν την προμήθεια δηλ. αυτή την παραγωγή ανάλογα με τις ανάγκες του, συχνά στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης (ομαδικής) διάρθρωσης

- οι δημόσιες διοικήσεις είναι οι διαχειριστές των προτιμησιακών καθεστώτων και επομένως οφείλουν να εξασφαλίσουν την "αστυνόμευση" των εμπορικών συναλλαγών που συνδέονται με προτιμήσεις, τον έλεγχο της τήρησης των συμφωνιών και τη διευθέτηση των διαφορών. Σε θέματα καταγωγής, όπως και για κάθε άλλο στοιχείο (αξία ή ποσότητα, δασμολογική κατάταξη) που έχει επίδραση στον καθορισμό των δασμών, τίθεται το ερώτημα μέχρι ποίου βαθμού επιτρέπεται η εμπλοκή αυτών των διοικήσεων στον αρχικό καθορισμό της προτιμησιακής καταγωγής

Η πιστοποίηση, η δήλωση και ο έλεγχος των κανόνων καταγωγής θα μπορούσαν έτσι να λαμβάνουν υπόψη τις συνέπειες των εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά την οργάνωση της παραγωγής, της εμπορίας των προϊόντων και τη διάθεση πληροφοριών στον τομέα. Οι αρχές μιας και μόνης χώρας δεν έχουν πλέον τη δυνατότητα να προσεγγίζουν, κατά την εξαγωγή, όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τον καθορισμό του χαρακτήρα καταγωγής ορισμένων προϊόντων.

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 2.3 :

18. Με ποιον τρόπο, η ύπαρξη δασμολογικής προτίμησης σε ένα προϊόν, που έχει επίπτωση στην τιμή του, εντάσσεται στους όρους μιας διεθνούς εμπορικής συναλλαγής; Με ποιον τρόπο ο αγοραστής/εισαγωγέας προστατεύεται από τον κίνδυνο να απορριφθεί η εν λόγω προτίμηση κατά την εισαγωγή ή σε μεταγενέστερο στάδιο, κατόπιν ελέγχου κατά τον οποίο αποκαλύπτεται ότι το προϊόν δεν ήταν επιλέξιμο για χορήγηση προτίμησης ή δεν αποτελούσε καταγόμενο προϊόν;

19. Ποιοι φορείς των προτιμησιακών καθεστώτων θεωρούνται καταλληλότεροι για τον καθορισμό της καταγωγής ενός προϊόντος;

20. Βασικός ρόλος των αρχών πρέπει να είναι ο καθορισμός του χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων ή ο έλεγχος του ορθού καθορισμού του;

3. ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ, ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

Μετά τον καθορισμό των κανόνων καταγωγής, οι διαδικασίες εφαρμογής διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο στην ορθή λειτουργία των προτιμησιακών μηχανισμών. Πράγματι, στον ακριβή καθορισμό του χαρακτήρα καταγωγής θα βασιστεί η χορήγηση ή η άρνηση χορήγησης της προτίμησης. Η εξασφάλιση του ορθού καθορισμού προϋποθέτει την ικανότητα θεμελίωσης με βάση πηγές και στοιχεία πλήρη, καθώς και τη δυνατότητα επαλήθευσης της ακρίβειας των χρησιμοποιούμενων πληροφοριών.

Όμως, οι τρέχουσες διαδικασίες σε θέματα καταγωγής δεν φαίνεται να συμβάλουν πλήρως στην επίτευξη του διπλού αυτού στόχου.

Στο παρόν τμήμα επιχειρείται η παρουσίαση των πιθανών επιλογών δράσης όσον αφορά τα θεμελιώδη στοιχεία διαχείρισης και ελέγχου των κανόνων καταγωγής:

- πιστοποίηση της προτιμησιακής καταγωγής στη χώρα εξαγωγής, δικαιούχο των προτιμήσεων,
- δήλωση της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εισαγωγή και ευθύνη του εισαγωγέα δικαιούχου των προτιμησιακών δασμών,
- επαλήθευση της ακρίβειας τόσο της δήλωσης όσο και της πιστοποίησης.

Οι επιλογές για ένα από τα στοιχεία αυτά είναι στενά συνδεδεμένες με τις επιλογές των υπολοίπων, εφόσον οι διαδικασίες πιστοποίησης έχουν σημαντική επίδραση στην ευθύνη του εισαγωγέα και το αντικείμενο ή τις μορφές του εφαρμοζόμενου ελέγχου.

Είναι επομένως σημαντικό να μην κρίνεται η καταλληλότητα των προτεινόμενων επιλογών μεμονωμένα αλλά, αντιθέτως, στο σύνολό τους, και να συνδυάζονται για την επίτευξη ενός συνόλου διαδικασιών με στόχο τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της προτιμησιακής μεταχείρισης, από τη σύσταση της απόδειξης καταγωγής μέχρι τις συνέπειες ενός ελέγχου ο οποίος θα θέσει ενδεχομένως υπό αμφισβήτηση τον χαρακτήρα καταγωγής του συγκεκριμένου προϊόντος και θα οδηγήσει τελικά στην άρνηση χορήγησης της προτίμησης.

Το παρόν έγγραφο δεν ισχυρίζεται ότι εξαντλεί το συγκεκριμένο θέμα και η διαδικασία διαβούλευσης ενδέχεται να αναδείξει και άλλες επιλογές που θα μπορούσαν να εξεταστούν.

3.1. Η πιστοποίηση της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εξαγωγή

Η πιστοποίηση αποτελεί τον πυρήνα κάθε προτιμησιακού συστήματος. Αποτελεί ταυτόχρονα τη βάση της ζήτησης, το κριτήριο χορήγησης της προτίμησης και το στοιχείο στο οποίο στηρίζεται ο έλεγχος. Σήμερα, η πιστοποίηση εξασφαλίζεται είτε άμεσα, από την τελωνειακή ή την κυβερνητική αρχή (πιστοποιητικά) είτε από τον εισαγωγέα, ο οποίος πρέπει να είναι εγκεκριμένος από τη διοίκηση εάν πραγματοποιεί πράξεις αξίας πέραν ενός ορισμένου ορίου (δήλωση τιμολογίου). Και στις δύο περιπτώσεις, η απόδειξη της προτιμησιακής καταγωγής καταρτίζεται με την ευθύνη της διοίκησης της χώρας εξαγωγής. Εξετάστηκαν προηγουμένως τα όρια αυτού του υβριδικού συστήματος.

Όποια και αν είναι η τελική επιλογή όσον αφορά την πιστοποίηση, θα μπορεί να αποφέρει πλήρη οφέλη μόνο εάν οι ενδιαφερόμενοι φορείς γνωρίζουν ικανοποιητικά τους κανόνες και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται, τις υποχρεώσεις όσον αφορά την εφαρμογή τους και τις ευθύνες τους σε περίπτωση μη τήρησης αυτών των υποχρεώσεων. Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να επωφεληθούν από τα προτιμησιακά καθεστώτα συμμορφούμενες με τους κανόνες θα πρέπει στο εξής να μπορούν να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Τρεις είναι οι προβλεπόμενες επιλογές για την πιστοποίηση :

3.1.1. Βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος απόδειξης της καταγωγής

Λεπτομέρειες

- Ανάπτυξη ενεργειών κατάρτισης και ενημέρωσης όσον αφορά το περιεχόμενο και τη λειτουργία των κανόνων καταγωγής, την έκδοση πιστοποιητικών και τη συνακόλουθη επαλήθευση του χαρακτήρα καταγωγής ή της άδειας, καθώς και τον έλεγχο της χρήσης που έγινε από τους εγκεκριμένους εξαγωγείς για τη δήλωση τιμολογίου.
- Ενίσχυση της εποπτείας καθώς και της διοικητικής συνεργασίας και της αμοιβαίας συνδρομής, μεταξύ άλλων, με κοινές επιτόπιες έρευνες.
- Ενίσχυση της ικανότητας αναγνώρισης και αντίδρασης σε περιπτώσεις απάτης ή κακής εφαρμογής των κανόνων (βλ. σημείο 2.2)
- Καλλιέργεια της ευθύνης των αρχών των δικαιούχων χωρών με την εφαρμογή ρητρών αναστολής των προτιμήσεων και, ενδεχομένως, ρητρών οικονομικής ευθύνης, σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων και της διοικητικής συνεργασίας.

Πλεονεκτήματα

- Η εν λόγω δράση αναμένεται να συμβάλει στην πληρέστερη εκμάθηση, εκ μέρους των αρχών και των φορέων των δικαιούχων χωρών, των εφαρμοστέων κανόνων, και στην καλύτερη χρησιμοποίηση των προτιμήσεων.
- Επίσης αναμένεται να βελτιώσει τη λειτουργία της διοικητικής συνεργασίας και των ελέγχων.

Περιορισμοί

- Πρόκειται για την προσέγγιση που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα, μέσω ενεργειών κατάρτισης ή τεχνικής βοήθειας ή μέτρων ελέγχου και ερευνών που έχουν στόχο να αναπτύξουν την ευθύνη των αρχών των χωρών εξαγωγής και να εξασφαλίσουν τη βέλτιστη χρήση των προτιμήσεων. Συνεπάγεται δε την κινητοποίηση σημαντικών μέσων.
- Η εν λόγω προσέγγιση έδειξε τα όριά της, τόσο όσον αφορά την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας των προτιμησιακών καθεστώτων όσο και την προστασία των αντίστοιχων οικονομικών συμφερόντων των μερών. Οι πόροι δεν επιτρέπουν πλήρη και συνεχή έλεγχο της εφαρμογής των καθεστώτων, αν ληφθεί υπόψη ο αριθμός των δικαιούχων χωρών και η διαρκής εξέλιξη των νομικών πλαισίων.
- Ανεξαρτήτως των προσπαθειών που καταβάλλονται, υπάρχει ο κίνδυνος συνέχισης των αδυναμιών και διάβρωσης του αισθήματος ευθύνης των εμπόρων καθώς και η πιθανότητα (μη) είσπραξης των δασμών κατά την εισαγωγή στην Κοινότητα.

3.1.2. Καθιέρωση της πιστοποίησης μόνο από τον εξαγωγέα

Λεπτομέρειες

- Ανάθεση μόνο στον εξαγωγέα του καθήκοντος να πιστοποιεί τον χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων που εξάγει, ως στοιχείου της εμπορικής σχέσης του με τον εισαγωγέα, με την επιφύλαξη των ελέγχων που διενεργούν οι αρμόδιες αρχές για την τήρηση των κανόνων καταγωγής.
- Ένα τυποποιημένο έντυπο πιστοποίησης θα μπορούσε να περιλαμβάνει — ενόψει μελλοντικών ελέγχων — όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την ταυτοποίηση του εξαγωγέα, των προϊόντων και των συνθηκών παραγωγής στις οποίες βασίζεται ο χαρακτήρας καταγωγής, το οποίο ο εξαγωγέας θα συμπληρώνει και θα απευθύνει (ενδεχομένως ηλεκτρονικά) στον εισαγωγέα.

Πλεονεκτήματα

- Η επιλογή αυτή αναθέτει την πιστοποίηση στον πλέον κατάλληλο να την πραγματοποιήσει, ακόμη και αν αυτό γίνεται με την επιφύλαξη μεταγενέστερου ελέγχου εκ μέρους των αρχών.
- Επίσης, η εν λόγω επιλογή συμβάλλει κατά βάθος στον καλύτερο καταμερισμό των καθηκόντων και των ευθυνών μεταξύ του ιδιωτικού τομέα που απολαύει των προτιμήσεων, τόσο ως αγοραστής όσο και ως πωλητής των προϊόντων που ωφελούνται από αυτές, και των δημοσίων αρχών που αναλαμβάνουν να εγγυηθούν την πραγματοποίηση τέτοιων συναλλαγών σε συνθήκες θεμιτού εμπορίου και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους κανόνες.
- Απαλλάσσει τις αρχές από ένα καθήκον που δεν μπορούν να αναλάβουν στο στάδιο της εξαγωγής και το οποίο έχει εξάλλου το μειονέκτημα να μειώνει την ευθύνη του εισαγωγέα.
- Επίσης, δεν αναμένεται να έχει αποτρεπτική επίδραση στους εξαγωγείς που επιθυμούν να επωφεληθούν από τις προτιμήσεις, εφόσον θα πρέπει να έχουν ήδη δεσμευτεί, με την υποβολή αίτησης για πιστοποιητικό (ή για την απόκτηση άδειας εγκεκριμένου εξαγωγέα), να τηρήσουν τους προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων.
- Η προσέγγιση αυτή έχει ακόμη το πλεονέκτημα, από πλευράς προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, να μην εξαρτά την είσπραξη των οφειλόμενων δασμών σε περίπτωση άρνησης χορήγησης μιας προτίμησης, από τη συμπεριφορά των αρχών της χώρας εξαγωγής.

Περιορισμοί

- Η επιλογή αυτή καταργεί το "φίλτρο" που συνίσταται κατ' αρχήν στη θεώρηση των κυβερνητικών αρχών (εφόσον η απόδειξη λαμβάνει τη μορφή πιστοποιητικού και όχι δήλωσης τιμολογίου) και κινδυνεύει να αυξήσει, ελλείψει προηγούμενης παρέμβασης των αρχών της χώρας εξαγωγής και καταγραφής των εκδοθέντων πιστοποιητικών, την έκδοση πλαστών πιστοποιητικών σε βάρος της χώρας εισαγωγής και των εισαγωγέων.

- Θα μπορούσε δε να οδηγήσει σε κατάχρηση ή δόλια χρήση των προτιμησιακών δασμολογικών ποσοστώσεων που έχουν ανοιχθεί για ορισμένα προϊόντα, ιδίως γεωργικά, και κατ' αυτόν τον τρόπο να βλάψει τα συμφέροντα των ιδίων των δικαιούχων χωρών με τις οποίες θα ήταν σκόπιμο να βρεθούν τρόποι κοινής επιτήρησης.
- Επίσης, μειώνει τις δυνατότητες εκ των υστέρων ελέγχου, εφόσον ο εξαγωγέας δεν ταυτοποιείται πλέον και μπορεί να εξαφανιστεί εν μία νυκτί. Ο μόνος που θα φέρει την οικονομική ευθύνη μιας ψευδούς πιστοποίησης θα είναι ο εισαγωγέας.

3.1.3. Εισαγωγή ενδιάμεσου συστήματος "εγκεκριμένων" ή "εγγεγραμμένων" εξαγωγέων

Λεπτομέρειες

- Κατάργηση κάθε πιστοποίησης από τις αρχές και ανάθεση της αρμοδιότητας αυτής στους εξαγωγείς που έχουν προσδιορισθεί για το σκοπό αυτό από τη χώρα εξαγωγής.
- Επιλογή μεταξύ μιας μεθόδου έγκρισης, που να προϋποθέτει έλεγχο (όσον αφορά ειδικότερα τη διάρθρωση της διαχείρισης, την ευρωστία και τη διάρκεια ζωής της επιχείρησης) και προηγούμενη άδεια καθώς και παρακολούθηση της εφαρμογής, και μιας μεθόδου εγγραφής, η οποία να περιορίζεται στην καταγραφή των εξαγωγέων που μπορούν να πιστοποιήσουν την προτιμησιακή καταγωγή, για τη διευκόλυνση μεταγενέστερων ελέγχων.

Πλεονεκτήματα

- Η εν λόγω προσέγγιση παρέχει τα πλεονεκτήματα της δεύτερης επιλογής (κατάργηση της πιστοποίησης από τις αρχές) διατηρώντας εντούτοις ένα ελάχιστο περιθώριο παρέμβασης των εξαγωγέων.
- Οι αρμόδιες αρχές της χώρας εξαγωγής είναι έτσι υπεύθυνες για τις συνθήκες στις οποίες χορηγούν την έγκριση και ελέγχουν τη χρήση της.
- Η επιλογή αυτή μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ασφάλειας των εισαγωγέων και να διασφαλίσει τη διενέργεια ελέγχων επί των φορέων με μεγαλύτερη διάρκεια εγκατάστασης.

Περιορισμοί

- Η διατήρηση συστήματος προηγούμενης έγκρισης μπορεί να έχει παρόμοια μειονεκτήματα με την άμεση πιστοποίηση εάν δεν γίνεται ορθή χορήγηση των αδειών ούτε έλεγχος της χρήσης τους από τη χώρα εξαγωγής
- Η λύση της εγγραφής των εξαγωγέων περιορίζει αυτόν τον κίνδυνο αλλά θα πρέπει να συνοδεύεται από την καθιέρωση κατάλληλου συστήματος πληροφόρησης.

3.2. Η δήλωση της προτιμησιακής καταγωγής κατά την εισαγωγή και η ευθύνη του εισαγωγέα

Όλοι πρέπει να συμφωνούν με το γεγονός ότι δεν είναι ούτε οικονομικά ούτε δημοσιονομικά θεμιτό να χορηγείται δασμολογική προτίμηση σε προϊόντα που δεν έχουν το χαρακτήρα καταγωγής που απαιτείται για την εν λόγω προτίμηση. Υπάρχει ωστόσο μια γενική θεσπισθείσα αρχή σύμφωνα με την οποία ο δηλών δεσμεύεται για την ακρίβεια των στοιχείων και την αυθεντικότητα των εγγράφων που προσκομίζει προς υποστήριξη της δήλωσής του. Σε περίπτωση που δεν μπορεί να τηρήσει αυτήν την υποχρέωση, προβαίνει σε ψευδή δήλωση που μπορεί να οδηγήσει σε γένεση τελωνειακής οφειλής για τους διαφυγόντες δασμούς ή ακόμη και σε επιβολή κυρώσεων.

Ωστόσο, όσον αφορά την προτιμησιακή καταγωγή, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της δήλωσης που γίνεται για τη χορήγηση της προτίμησης και η επίδρασή της στην υποχρέωση του εισαγωγέα να καταβάλει τους οφειλόμενους δασμούς εάν υπάρξει άρνηση χορήγησης της προτίμησης σε περίπτωση μη καταγόμενων προϊόντων, θα εξαρτάται φυσικά από την επιλεγείσα προσέγγιση όσον αφορά τη φύση και τις λεπτομέρειες κατάρτισης της απόδειξης καταγωγής.

3.2.1. *Ενέργειες όσον αφορά την οφειλή και την είσπραξη αυτής*

Λεπτομέρειες

- Κατάργηση, όσον αφορά την είσπραξη της οφειλής που προκύπτει από την άρνηση χορήγησης της προτίμησης, κάθε αναφοράς στη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του οφειλέτη ή στη δίκαιη μεταχείριση, χωρίς μεταβολή των υφιστάμενων συστημάτων πιστοποίησης και διοικητικής συνεργασίας

ή, εναλλακτικά,

- Διευκρίνιση των όρων που πρέπει να πληροί ο εισαγωγέας/οφειλέτης (ιδίως όσον αφορά τις σχέσεις του με τον εξαγωγέα) για να μπορεί να αιτιολογήσει την παραίτηση από την εκ των υστέρων είσπραξη ή τη διαγραφή/επιστροφή.

Πλεονεκτήματα

- Η πρώτη επιλογή θα απέδιδε στην τελωνειακή οφειλή τον "αντικειμενικό" της χαρακτήρα και θα στερούσε τον οφειλέτη από κάθε νομική βάση για την παραίτηση από την εκ των υστέρων είσπραξη ή την επιστροφή/διαγραφή εξαιτίας αδυναμιών του διοικητικού συστήματος ή/και της επίδειξης καλής πίστης εκ μέρους του επιχειρηματία (εξάλειψη του "διοικητικού κινδύνου").
- Η δεύτερη, λιγότερο ριζοσπαστική επιλογή, θα αποσκοπούσε στην αναζήτηση νέας ισορροπίας μεταξύ "εμπορικού" και "διοικητικού" κινδύνου, ενώ επιτρέπει την επίκληση του πρώτου έναντι του οφειλέτη που ζητεί την παραίτηση από την είσπραξη/επιστροφή/διαγραφή της οφειλής, και μειώνει τις συνέπειες του δεύτερου.

Περιορισμοί

- Οι επιλογές αυτές, αν και εντάσσονται στο ισχύον νομικό και διοικητικό πλαίσιο της καταγωγής, θα μπορούσαν να θεωρηθούν απόπειρες κανονιστικού περιορισμού της εμβέλειας των θεωρούμενων σήμερα γενικών αρχών που προασπίζονται τα κοινοτικά δικαστήρια, με βάση την προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και την ισότητα.
- Οι αρχές αυτές δεν περιορίζονται στην τελωνειακή οφειλή στον τομέα της προτιμησιακής καταγωγής και είναι πιθανό ότι, σε συγκρίσιμες περιπτώσεις, τα δικαστήρια θα χρησιμοποιήσουν την εξουσία τους για να επανακαθορίσουν το δικαίωμα στη διαγραφή/επιστροφή ή την παραίτηση από την είσπραξη.

3.2.2. Ευθύνη του εισαγωγέα και ορισμός του εμπορικού κινδύνου

3.2.2.1. Σε περίπτωση που οι αρχές της χώρας εξαγωγής διατηρούν την ευθύνη πιστοποίησης της καταγωγής

Λεπτομέρειες

- επιβολή συμπληρωματικών δεσμεύσεων και υποχρεώσεων στον εισαγωγέα που ζητεί προτίμηση (ειδική δήλωση που να πιστοποιεί την τήρηση των κανόνων καταγωγής, ρήτρα "καταγωγής" στη σύμβαση με τον εξαγωγέα,...)
- τροποποίηση/ενίσχυση των διατάξεων εφαρμογής του κώδικα σε θέματα τελωνειακής διασάφησης ή/και προτιμησιακών κανόνων καταγωγής (συστηματική απαίτηση συγκεκριμένης δήλωσης του εισαγωγέα).

Πλεονεκτήματα

- Η επιλογή αυτή θα ενίσχυε τη δέσμευση του εισαγωγέα όσον αφορά τη δήλωση καταγωγής καθώς και την επιμέλειά του έναντι του εξαγωγέα με τον οποίο είναι συμβεβλημένος, δεδομένου ότι η σχέση τους ενέχει ένα μέρος "εμπορικού κινδύνου".

Περιορισμοί

- Στο κοινοτικό δίκαιο, ο δηλών είναι ήδη υπεύθυνος για ό,τι δηλώνει, περιλαμβανομένης της προτιμησιακής καταγωγής: εντούτοις, ο ρόλος των αρχών στην πιστοποίηση της καταγωγής ενδέχεται να περιλαμβάνει υψηλό "διοικητικό κίνδυνο", ικανό να αιτιολογήσει τη μη είσπραξη, την επιστροφή ή τη διαγραφή

3.2.2.2. Σε περίπτωση πιστοποίησης της καταγωγής μόνο από τον εξαγωγέα (εγγεγραμμένο/εγκεκριμένο ή μη)

Λεπτομέρειες

- εξασφάλιση της ευθύνης του εξαγωγέα όσον αφορά τη δήλωση για την προτιμησιακή καταγωγή με βάση την άμεση και αποκλειστική σχέση του με τον εξαγωγέα

- αποσαφήνιση της δέσμευσης του εισαγωγέα κατά τη δήλωση της προτιμησιακής καταγωγής υπ' ευθύνη του, με βάση το πιστοποιητικό και τα στοιχεία που έλαβε από τον εξαγωγέα· υποχρέωση τήρησης αυτών των στοιχείων και παροχής συμπληρωματικών στοιχείων κατόπιν αιτήσεως, σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες ως προς την καταγωγή.
- μηχανισμός απαλλαγής από την ευθύνη απόδειξης της προτιμησιακής καταγωγής, που παρέχει τη δυνατότητα στη χώρα εισαγωγής να αρνηθεί την προτίμηση εφόσον δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί, κατόπιν ελέγχου ή ελλείψει συνεργασίας εκ μέρους της χώρας εξαγωγής, η καταγωγή του προϊόντος.

Πλεονεκτήματα

- Η προσέγγιση αυτή φαίνεται να συμπληρώνει, από πλευράς εισαγωγέα και ελέγχων καταγωγής, το ρόλο του εξαγωγέα στη διαδικασία πιστοποίησης της προτιμησιακής καταγωγής. Ακόμη, αποκαθιστά το ρόλο των φορέων στις προτιμησιακές συναλλαγές.

Περιορισμοί

- Οι εισαγωγείς θα μπορούσαν να θεωρήσουν ότι η επιλογή αυτή αυξάνει την ευθύνη τους.

3.3. Ο έλεγχος της προτιμησιακής καταγωγής

Ο έλεγχος της προτιμησιακής καταγωγής των προϊόντων πρέπει να διενεργείται στο επίπεδο του εισαγωγέα που τη δηλώνει και επιδιώκει τα ευεργετήματα αυτής από πλευράς δασμών και, παράλληλα, στο επίπεδο του εξαγωγέα που θέτει τους όρους πιστοποίησής της. Και στις δύο περιπτώσεις, η επιλογή των λεπτομερειών αυτής της πιστοποίησης θα έχει επιπτώσεις στη φύση και τα αποτελέσματα των ελέγχων και καθιστά απαραίτητη την ενίσχυση των ελέγχων κατά την εισαγωγή.

3.3.1. Ενίσχυση των ελέγχων του εισαγωγέα

Λεπτομέρειες

- Ανάπτυξη σε κοινοτικό επίπεδο, μηχανισμών και κριτηρίων για την επικέντρωση των ελέγχων της προτιμησιακής καταγωγής και διενέργεια ερευνών προσανατολισμένων στον εισαγωγέα και, ενδεχομένως, στον εξαγωγέα. Ενίσχυση, στη βάση αυτή, των ελέγχων κατά την εισαγωγή. Εξέταση της ευθύνης του εισαγωγέα

Πλεονεκτήματα

- Προσδιορισμός, στο πλαίσιο της εισαγωγής, των πράξεων που ενέχουν κινδύνους όσον αφορά την εφαρμογή των προτιμησιακών δασμολογικών καθεστώτων.
- Αντιστροφή, προς όφελος των τελωνείων, της ευθύνης όσον αφορά την παροχή αποδείξεων για τη χορήγηση της προτίμησης.
- Προσανατολισμός των αιτήσεων συνδρομής στη χώρα εξαγωγής και των ελέγχων στους εξαγωγείς.

Περιορισμοί

- Δυσκολία κάθε είδους συντονισμένης προσέγγισης σε κοινοτικό επίπεδο.

3.3.2. *Έλεγχοι του εξαγωγέα*

- 3.3.2.1. Σε περίπτωση που οι αρχές της χώρας εξαγωγής διατηρούν την ευθύνη πιστοποίησης της καταγωγής

Λεπτομέρειες

- Θέση σε λειτουργία των υφιστάμενων διαδικασιών εκ των υστέρων ελέγχου και διοικητικής συνεργασίας

Πλεονεκτήματα

- Δεν χρειάζεται καμία τροποποίηση της νομοθεσίας

Περιορισμοί

- Τα όρια του ισχύοντος συστήματος έχουν κατά πολύ αυξηθεί.

- 3.3.2.2. Σε περίπτωση πιστοποίησης της καταγωγής μόνο από τον εξαγωγέα (εγγεγραμμένο/εγκεκριμένο ή μη)

α) Απευθείας από τη χώρα εισαγωγής

Λεπτομέρειες

- Να προβλεφθούν οι νομικές βάσεις και οι διαδικασίες που να επιτρέπουν τον άμεσο έλεγχο του εξαγωγέα από τη χώρα εισαγωγής με ερωτηματολόγιο ή επιτόπου, του τύπου της Βορειοαμερικανικής Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών ("ΒΑΣΕΣ" ή "NAFTA")

Πλεονεκτήματα

- Ο έλεγχος αυτός θα επέτρεπε την απευθείας αναζήτηση "στην πηγή" των πληροφοριών που θα επαληθεύουν ή θα αναιρούν τις αμφιβολίες για τη δηλωθείσα καταγωγή.

Περιορισμοί

- Ενδέχεται να παρουσιαστούν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση στον εξαγωγέα για γλωσσικούς και νομικούς λόγους.

β) Με τη χορήγηση συνδρομής εκ μέρους της χώρας εξαγωγής προς τη χώρα εισαγωγής

Λεπτομέρειες

- Αμοιβαία συνδρομή και ειδικοί μηχανισμοί συνεργασίας για να μπορεί η χώρα εισαγωγής να επιτύχει από τη χώρα εξαγωγής τον έλεγχο της καταγωγής των εξαγόμενων προϊόντων και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να συμμετέχει στις σχετικές πράξεις.

- Ο έλεγχος που διενεργείται στο πλαίσιο αυτής της συνδρομής αναμένεται να συμβάλει στη διαπίστωση ότι τα προϊόντα που έχουν δηλωθεί ως καταγόμενα ανταποκρίνονται πράγματι σ' αυτόν τον χαρακτηρισμό. Ελλείψει αυτής της θετικής και ικανοποιητικής επιβεβαίωσης, η χώρα εισαγωγής μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της προτίμησης με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία.
- Οι διαδικασίες συνδρομής και ελέγχου καθώς και οι δυνατότητες προσφυγής των φορέων αναμένεται να αποτελέσουν στο μέλλον αντικείμενο λεπτομερέστερης περιγραφής.

Πλεονεκτήματα

- Στο πλαίσιο της νέας αυτής μορφής συνδρομής και συνεργασίας κατά τη διενέργεια των ελέγχων, εντείνεται η συμμετοχή των μερών στον έλεγχο της εφαρμογής της από τους φορείς.
- Επίσης, αναπτύσσεται το αίσθημα ευθύνης της χώρας εξαγωγής καθώς και των σχετικών φορέων από τον κίνδυνο άρνησης χορήγησης της προτίμησης κατά την εισαγωγή σε περίπτωση έλλειψης συνεργασίας.

Περιορισμοί

- Το γεγονός αυτό συνεπάγεται τη θέσπιση ειδικών λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της συνεργασίας στον τομέα των ελέγχων.
- Αυτό προϋποθέτει πάντοτε τη συνεργασία της χώρας εξαγωγής.
- Κατά τη σχετική διαδικασία, πρέπει να διαφυλάσσονται τα δικαιώματα των φορέων.

Ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 3 :

21. Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τις διάφορες επιλογές που προτείνονται για τις τρεις πτυχές της διαδικασίας και την ανάλυση των πλεονεκτημάτων και περιορισμών τους;
22. Ποιος συνδυασμός επιλογών θα διαμόρφωνε κατά τη γνώμη σας την πιο ισορροπημένη και συνεκτική διαδικασία για τον καθορισμό της προτιμησηστικής καταγωγής ενός προϊόντος, τον έλεγχο αυτής και την προστασία των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών συμφερόντων που διακυβεύονται;
23. Προβλέπονται άλλες επιλογές και συνδυασμοί;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Οι προτιμησησικές εισαγωγές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1998-2001)

Στόχος του παρόντος παραρτήματος είναι να παράσχει στον αναγνώστη του Πράσινου Βιβλίου μια γενική ιδέα του τι αντιπροσωπεύουν οι εισαγωγές στην Κοινότητα εμπορευμάτων που απολαύουν προτιμησησικών δασμολογικών μέτρων. Χωρίς να πρόκειται για πραγματική ανάλυση στατιστικών στοιχείων, διατυπώνονται ορισμένες παρατηρήσεις βάσει των αποτελεσμάτων που παρατίθενται.

Στο **σημείο 1** παρατίθεται το συνολικό μερίδιο των προτιμησησικών εισαγωγών σε σχέση με τις παγκόσμιες εισαγωγές καθώς και η εξέλιξή τους σε διάστημα τεσσάρων ετών.

Στο **σημείο 2** παρατίθεται η κατανομή τους στις διάφορες κατηγορίες προτιμησησικών καθεστώτων που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ.

Στο **σημείο 3** παρατίθεται το μερίδιο των προτιμησησικών εισαγωγών αναλόγως των προτιμησησικών καθεστώτων και των οικονομικών τομέων.

Τέλος, στο **σημείο 4** παρέχονται ορισμένες διευκρινίσεις όσον αφορά τις πηγές, την ορολογία και τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε. Επίσης, τονίζονται τα όρια του έργου. Προτείνεται το σημείο αυτό να ληφθεί υπόψη πριν από την εξέταση των προηγούμενων σημείων.

1. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ.

1.1. Μερίδιο των προτιμΗΣΙΑΚΩΝ εισαγωγών στις παγκόσμιες εισαγωγές το 2001

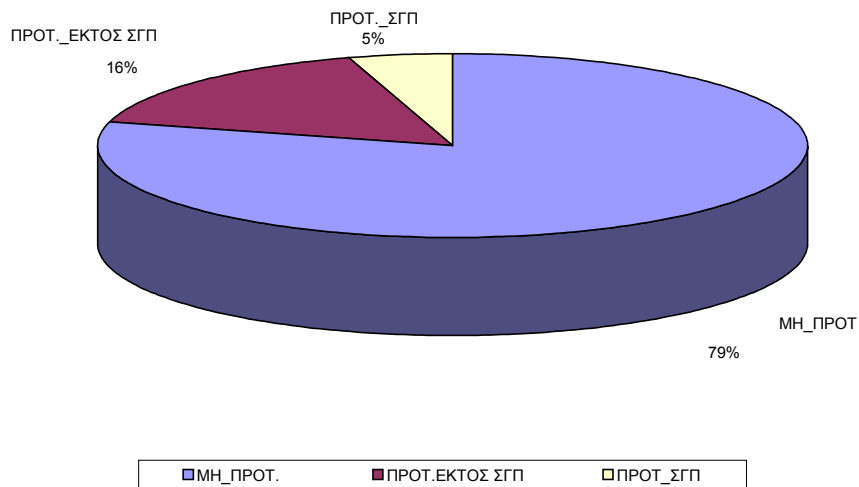
Στον **πίνακα Τ1** παρατίθεται, για το 2001, το μερίδιο σε αξία (V) και σε ποσότητα (Q) των προτιμΗΣΙΑΚΩΝ εισαγωγών (προτιμήσεις εκτός και εντός ΣΓΠ και σύνολο των σωρευμένων προτιμήσεων) σε σχέση με το σύνολο των εισαγωγών των δικαιούχων χωρών και των παγκόσμιων εισαγωγών στην Κοινότητα.

Τ1 - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΤ./ΜΗ ΠΡΟΤΙΜ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΟ 2001				
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 2001	V_ ΠΡΟΤ.	V_ ΣΥΝΟΛΟ	Q_ ΠΡΟΤ.	Q_ ΣΥΝΟΛΟ
	<i>000.000_EUR</i>	<i>000.000_EUR</i>	<i>000_ TON.</i>	<i>000_ TON.</i>
ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΕΕ)		929.754		1.417.630
ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΣΥΝΟΛΟ		333.669		652.721
<i>ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΣΥΝΟΛΟ/ΠΑΓΚΟΣΜ.</i>		35,89%		46,04%
ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΠΡΟΤ.	149.592		124.356	
<i>ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ</i>	44,83%		19,05%	
<i>ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΠΑΓΚΟΣΜ.</i>	16,09%		8,77%	
ΣΓΠ_ΣΥΝΟΛΟ		360.782		900.535
<i>ΣΓΠ_ΣΥΝΟΛΟ/ΠΑΓΚΟΣΜ.</i>		38,80%		63,52%
ΣΓΠ_ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ		97.918		60.138
ΣΓΠ_ΠΡΟΤ.	44.534		28.470	
<i>ΣΓΠ_ΕΠΙΛΕΞ./ΣΥΝΟΛΟ</i>		27,14%		6,68%
<i>ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΕΠΙΛΕΞ.</i>	45,48%		47,34%	
<i>ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ</i>	12,34%		3,16%	
<i>ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ</i>	4,79%		2,01%	
ΣΩΡΕΥΣΗ_ΠΡΟΤ.	194.126		152.827	
<i>ΠΡΟΤ./ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ</i>	20,88%		10,78%	
ΜΗ_ΠΡΟΤ.		735.627		1.264.804
<i>ΜΗ ΠΡΟΤ./ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ</i>		79,12%		89,22%

Σημείωση : Το σύνολο των εισαγωγών των χωρών εντός και εκτός ΣΓΠ δεν αντιπροσωπεύει το σύνολο των εισαγωγών των χωρών δικαιούχων των προτιμήσεων, δεδομένου ότι ορισμένες χώρες είναι δυνατόν να συμμετέχουν ταυτόχρονα στο ΣΓΠ και σε άλλο σύστημα προτιμήσεων.

Η κατανομή σε αξία, το 2001, των προτιμΗΣΙΑΚΩΝ και μη προτιμΗΣΙΑΚΩΝ εισαγωγών (ΣΓΠ ή όχι), αντικατοπτρίζεται στο ακόλουθο **διάγραμμα C1** :

C1 - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΤ./ΜΗ ΠΡΟΤ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΟ 2001

Παρατήρηση:

- Το μερίδιο σε αξία των προτιμησιακών εισαγωγών επί του συνόλου παραμένει σχετικά περιορισμένο (περίπου **21%**). Ωστόσο, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:
 - όσον αφορά μεγάλο αριθμό προϊόντων, δεν καθορίστηκαν δασμοί ή καθορίστηκε αναστολή ή απαλλαγή από τους εν λόγω δασμούς σε αυτόνομη βάση ή ακόμη οι παγιοποιημένοι δασμοί erga omnes της ΓΣΔΕ είναι μηδενικοί ή πολύ μειωμένοι ή/και έχουν ανοιχθεί δασμολογικές ποσοστώσεις
 - οι κυριότεροι εταίροι της Κοινότητας (Ηνωμένες Πολιτείες, Ιαπωνία, ...) είναι χώρες με τις οποίες δεν εφαρμόζεται κανένα προτιμησιακό καθεστώς
 - όταν καθορίζεται προτιμησιακό καθεστώς με μια συγκεκριμένη χώρα ή ομάδα χωρών, δεν αφορά απαραίτητα όλα τα προϊόντα : ορισμένα προϊόντα είναι δυνατόν να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής μιας συμφωνίας ή να καλύπτονται από συμφωνία αλλά να μην αποτελούν αντικείμενο δασμολογικών ποσοστώσεων· για ορισμένες χώρες δικαιούχες του ΣΓΠ, ολόκληροι τομείς είναι "διαβαθμισμένοι" και ως εκ τούτου, εξαιρούνται από την προτιμησιακή μεταχείριση,
 - ακόμη και όταν προβλέπεται προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, τα προϊόντα τα οποία αφορά δεν πληρούν πάντα τους όρους που απαιτούνται για να απολαύουν αυτής της μεταχείρισης
 - ακόμη και όταν πληρούνται οι σχετικοί όροι, οι φορείς του παγκόσμιου εμπορίου μπορούν να επιλέξουν να μην καταφύγουν στην προτιμησιακή μεταχείριση για διαδικαστικούς λόγους και λόγους κόστους.

- Το προτιμησιακό μερίδιο σε αξία των εισαγωγών από χώρες εκτός ΣΓΠ με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει προτιμησιακές σχέσεις είναι περίπου **45%**, ποσοστό όχι αμελητέο αν ληφθεί υπόψη ότι τα καθεστώτα αυτά αφορούν σπανίως όλα τα προϊόντα.
- Όσον αφορά το ΣΓΠ, το προτιμησιακό μερίδιο σε αξία της τάξεως περίπου του **45%** καθορίζεται σε σχέση με τα επιλέξιμα προϊόντα για τις εν λόγω προτιμήσεις και όχι σε σχέση με το σύνολο. *Πράγματι, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι πολλές χώρες δικαιούχοι του ΣΓΠ είναι ταυτόχρονα δικαιούχοι και ενός άλλου προτιμησιακού καθεστώτος για τα ίδια προϊόντα ή άλλα προϊόντα που δεν είναι επιλέξιμα για το ΣΓΠ (βλ. σημείο 4.2).* Είναι ωστόσο ενδιαφέρον να σημειωθούν τα εξής:
 - το μεγάλο μερίδιο των εισαγωγών, προτιμησιακών ή μη, των χωρών δικαιούχων του ΣΓΠ σε σχέση με το διεθνές σύνολο (περίπου 40%)
 - το μικρό μερίδιο των προϊόντων που είναι επιλέξιμα για το ΣΓΠ σε σχέση με το σύνολο των εισαγωγών από τις χώρες αυτές (27%), με αποτέλεσμα το μερίδιο των προτιμησιακών εισαγωγών του ΣΓΠ στο διεθνές σύνολο να ανέρχεται στο 12%. πρόκειται ωστόσο, τόσο όσον αφορά τις επιλέξιμες εισαγωγές όσο και τις προτιμησιακές εισαγωγές, μόνο για έναν μέσο όρο που συγκεντρώνει μεγάλο όγκο μη επιλέξιμων εισαγωγών από ορισμένες χώρες με "διαβαθμισμένους" τομείς και δεν αντικατοπτρίζει την ποικιλία των χωρών ή των ομάδων των χωρών δικαιούχων (ΛΑΧ).
- Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα προαναφέρθηκαν για τις εισαγωγές των χωρών με "διπλό προτιμησιακό καθεστώς" "ΣΓΠ" και "άλλο", από τον πίνακα T1 συμπεραίνεται απλώς ότι το 2001 υπήρχε κατά τα φαινόμενα μια κατά προσέγγιση κατανομή σε **τρία μερίδια λίγο-πολύ ισοδύναμα** του συνόλου των παγκόσμιων εισαγωγών σε αξία (περίπου **900 δισεκατομμύρια ευρώ**), μεταξύ των εισαγωγών από χώρες του ΣΓΠ, των εισαγωγών από χώρες δικαιούχους προτιμησιακού συστήματος άλλου από το ΣΓΠ και των εισαγωγών από χώρες μη δικαιούχους προτιμησιακού καθεστώτος, έκαστο ύψους περίπου **300 δισεκατομμυρίων ευρώ**.

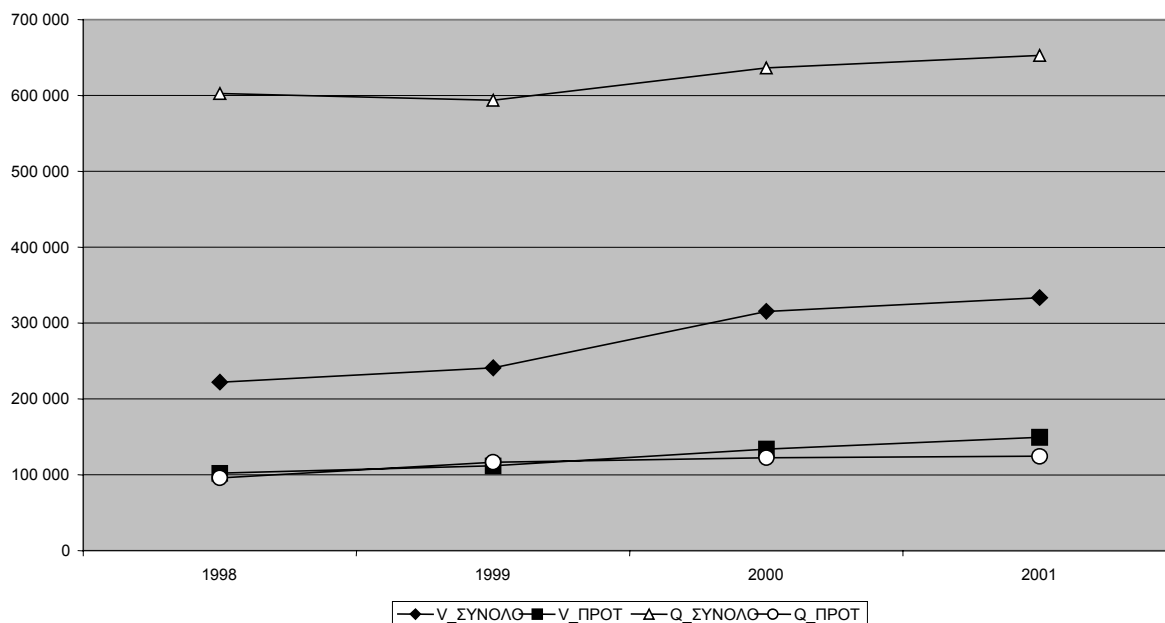
1.2. Εξέλιξη 1998-2001

1.2.1. Προτιμήσεις εκτός ΣΓΠ

Ο **πίνακας T2** και το **διάγραμμα C2** εμφανίζουν την εξέλιξη, σε διάστημα τεσσάρων ετών, των προτιμησιακών εισαγωγών και των συνολικών εισαγωγών των χωρών δικαιούχων προτιμησιακών καθεστώτων, εκτός ΣΓΠ, καθώς και την αναλογία των πρώτων σε σχέση με τις δεύτερες.

Τ2 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ 1998-2001				
ΠΕΡΙΟΔΟΣ	V_ΣΥΝΟΛΟ	V_ΠΡΟΤ.	Q_ΣΥΝΟΛΟ	Q_ΠΡΟΤ.
	000.000_EUR	000.000_EUR	000_TON.	000_TON.
1998	222.248	102.264	602.637	96.014
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ		46,01%		15,93%
1999	240.954	111.837	593.725	116.932
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ		46,41%		19,69%
2000	315.539	134.085	636.356	122.511
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ		42,49%		19,25%
2001	333.669	149.592	652.721	124.356
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ		44,83%		19,05%

C2 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ 1998/2001
(V=000.000_EUR - Q=000_TON.)

Παρατήρηση:

- Παρατηρείται ταυτόχρονα αύξηση του συνόλου των εισαγωγών των χωρών δικαιούχων (εκτός ΣΓΠ) και μια σχετική σταθερότητα του μεριδίου των προτιμησιακών εισαγωγών, που αυξάνονται σε αρκετά συγκρίσιμη αναλογία.

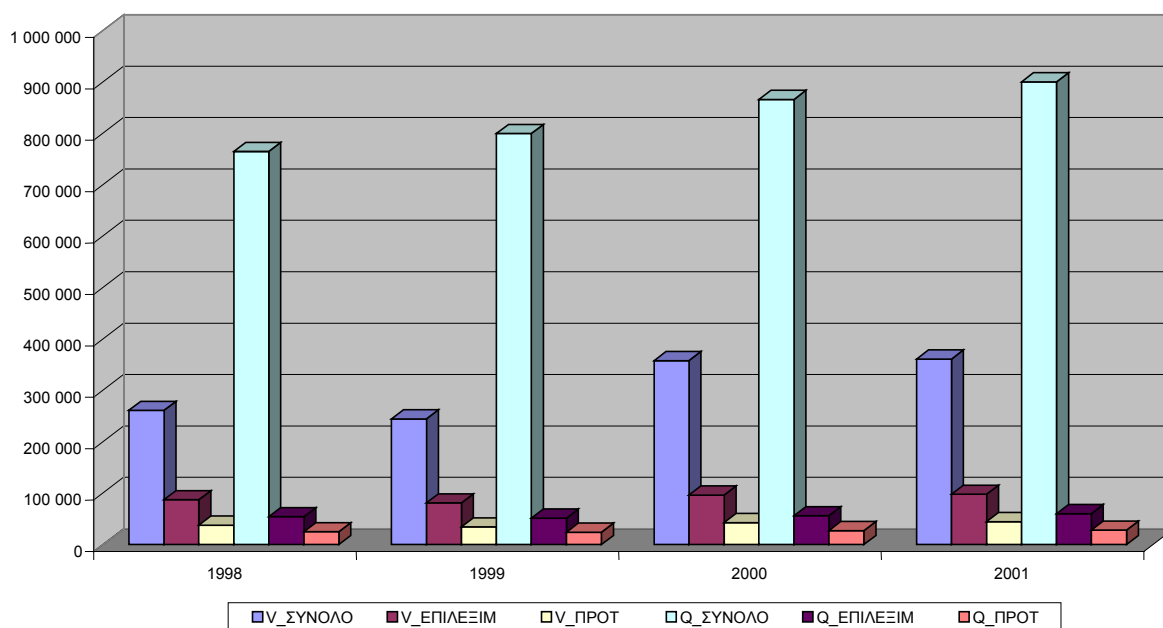
1.2.2. Σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων

Ο πίνακας Τ3 και τα διαγράμματα C3α και C3β παρουσιάζουν την εξέλιξη, σε διάστημα τεσσάρων ετών, για τις χώρες δικαιούχους του ΣΓΠ, των προτιμησιακών εισαγωγών, των επιλέξιμων εισαγωγών και των συνολικών εισαγωγών, καθώς και την αναλογία μεταξύ αυτών.

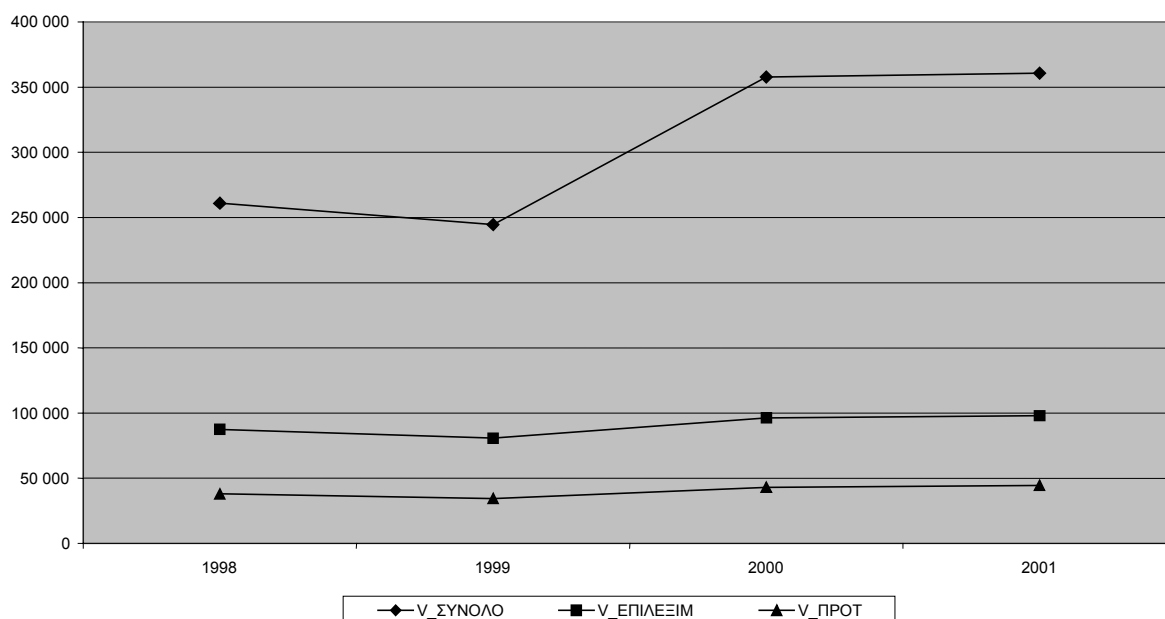
Τ3 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΓΠ 1998-2001						
ΠΕΡΙΟΔΟΣ	V_ΣΥΝΟΛΟ	V_ΕΠΙΛΕΞΙΜΕ Σ	V_ΠΡΟΤ.	Q_ΣΥΝΟΛΟ	Q_ΕΠΙΛΕΞΙΜΕ Σ	Q_ΠΡΟΤ.
	000.000_EUR	000.000_EUR	000.000_EUR	000_TON.	000_TON.	000_TON.
1998	260 907	87 387	37 919	764 802	53 911	25 068
ΕΠΙΛΕΞ./ΣΥΝΟΛΟ	33,49%			7,05%		
ΠΡΟΤ./ΕΠΙΛΕΞ.		43,39%			46,50%	
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ			14,53%			3,28%
1999	244 540	80 757	34 379	799 823	51 538	24 015
ΕΠΙΛΕΞ./ΣΥΝΟΛΟ	33,02%			6,44%		
ΠΡΟΤ./ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ		42,57%			46,60%	
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ			14,06%			3,00%
2000	357 729	96 287	42 951	866 393	56 369	27 044
ΕΠΙΛΕΞ./ΣΥΝΟΛΟ	26,92%			6,51%		
ΠΡΟΤ./ΕΠΙΛΕΞ.		44,61%			47,98%	
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ			12,01%			3,12%
2001	360 782	97 918	44 534	900 535	60 138	28 470
ΕΠΙΛΕΞ./ΣΥΝΟΛΟ	27,14%			6,68%		
ΠΡΟΤ./ΕΠΙΛΕΞ.		45,48%			47,34%	
ΠΡΟΤ./ΣΥΝΟΛΟ			12,34%			3,16%

Σημείωση : Η αναλογία « ΠΡΟΤ/ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ » αντιπροσωπεύει το μέσο ετήσιο ποσοστό χρήσης των γενικευμένων προτιμήσεων.

Σ3α - ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΓΠ 1998/2001
(V=000.000_EUR - Q=000_TON.)

C3β - ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΓΠ 1998/2001 (V=000.000_EUR)

Παρατήρηση:

- Η αύξηση των συνολικών εισαγωγών σε αξία δεν συνοδεύτηκε από αύξηση των επιλέξιμων προτιμησιακών εισαγωγών και των προτιμησιακών εισαγωγών στην ίδια αναλογία. Θα ήταν ωστόσο δυνατόν να σημειωθεί ότι οι εγγενείς περιορισμοί στη χορήγηση των γενικευμένων προτιμήσεων (επιλεξιμότητα και τήρηση των όρων χορήγησης) δεν φαίνεται να παρεμπόδισαν συνολικά την αύξηση των συνολικών εισαγωγών από τις αναπτυσσόμενες χώρες, είτε αυτές πραγματοποιούνται σύμφωνα με το δασμολογικό καθεστώς *erga omnes* είτε, για ορισμένες χώρες, στο πλαίσιο άλλων προτιμησιακών καθεστώτων. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι κάθε μία από τις χώρες δικαιούχες του ΣΓΠ μπόρεσε να συμβάλει σε αυτήν τη συνολική αύξηση κατά το ίδιο ποσοστό.
- Τα στοιχεία για το 2001 δεν εμφανίζουν τη γενική επίδραση της πρωτοβουλίας "Όλα πλην των όπλων" στο σύνολο των εισαγωγών του ΣΓΠ (συνολικές, επιλέξιμες ή προτιμησιακές). Πρέπει ωστόσο να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αυτό ότι η εν λόγω πρωτοβουλία αφορά μόνο τις ΛΑΧ και ουσιαστικά τα γεωργικά προϊόντα καταγωγής αυτών των χωρών και ότι, επιπλέον, ορισμένες από τις χώρες αυτές απολαμβάνουν και άλλων προτιμησιακών καθεστώτων (ΑΚΕ ή ΥΧΕ). Εξάλλου, η ορθή αξιολόγηση μιας τόσο πρόσφατης πρωτοβουλίας προϋποθέτει χρόνο για να ληφθεί υπόψη η αναπόφευκτη απόσταση μεταξύ της έγκρισης αυτού του μέτρου και της οικονομικής εκμετάλλευσής του.

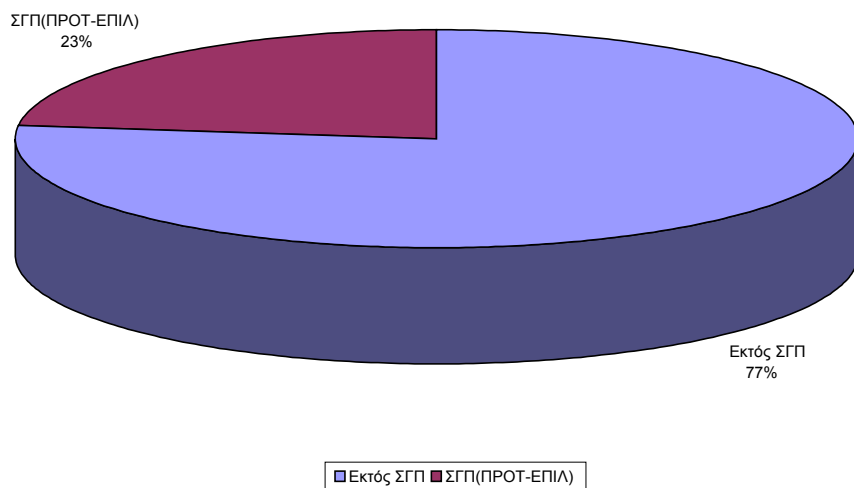
2. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΤΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ

2.1. Κατανομή όσον αφορά το σύνολο των προτιμησιακών καθεστώτων

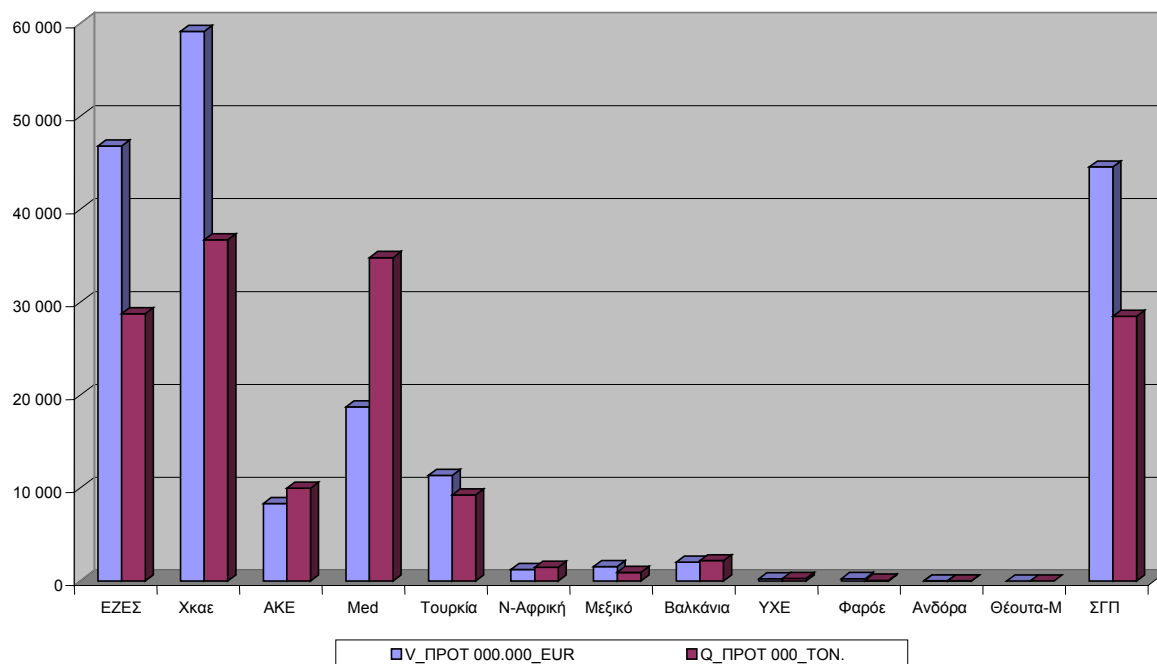
Ο πίνακας T4 και τα διαγράμματα C4a έως C4γ παρουσιάζουν το αντίστοιχο μερίδιο των διαφόρων κατηγοριών προτιμησιακών καθεστώτων, συμπεριλαμβανομένου του ΣΓΠ, επί του συνόλου των προτιμησιακών εισαγωγών το 2001.

Τ4 - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΟ 2001						
2001	V_ ΠΡΟΤ.	Q_ΠΡΟΤ.	V_ΣΥΝΟΛΟ	Q_ΣΥΝΟΛΟ	V_ΠΟΣΟΣΤΟ	Q_ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΡΟΤ_ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ	000.000_EUR	000_TONS	000.000_EUR	000_TON.	%	%
ΕΖΕΣ	46 799	28 738	101 981	183 963	45,89%	15,62%
ΧΚΑΕ	59 112	36 699	100 263	119 012	58,96%	30,84%
ΑΚΕ	8 320	9 984	44 222	139 022	18,82%	7,18%
MED	18 727	34 794	42 481	114 080	44,08%	30,50%
Τουρκία	11 363	9 235	18 224	16 459	62,35%	56,11%
Νότια Αφρική	1 230	1 466	15 063	58 022	8,16%	2,53%
Μεξικό	1 542	908	6 389	11 493	24,13%	7,90%
Βαλκάνια	2 018	2 183	3 498	8 547	57,67%	25,55%
ΥΧΕ	232	269	973	1 009	23,80%	26,63%
Φαρόες	239	67	523	227	45,65%	29,33%
Ανδόρα	12	13	47	883	25,18%	1,46%
Θέουτα-Μελίλια	0	0	5	4	1,31%	0,42%
ΠΡΟΤ._ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ	149 592	124 356	333 669	652 721	44,83%	19,05%
ΠΡΟΤ._ΣΓΠ(Επιλέξι.)	44 534	28 470	97 918	60 138	45,48%	47,34%
ΠΡΟΤ._ΣΓΠ(Σύνολο)			360 782	900 535	12,34%	3,16%
ΠΡΟΤ._ΣΥΝΟΛΟ	194 126	152 826				

С4α - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΕΚΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΤΟΣ ΣΓΠ ΤΟ 2001

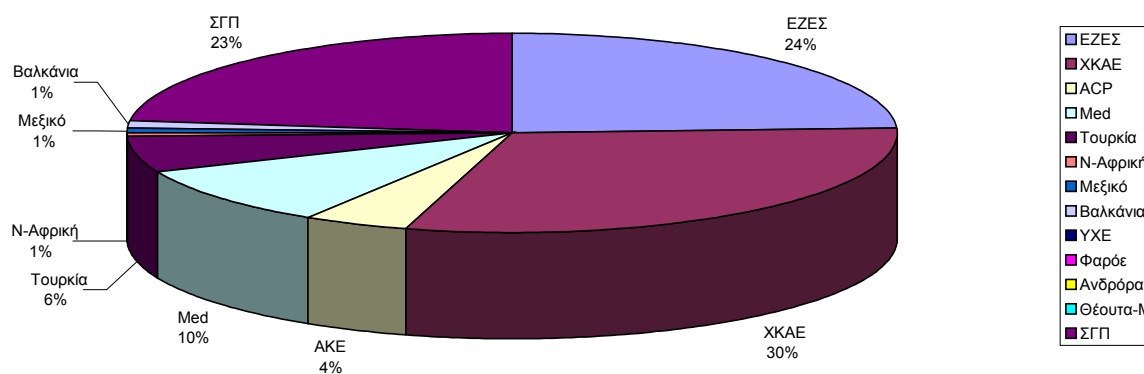

C4β - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΤΙΜ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟ 2001

C4γ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΤΙΜ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟ 2001

(V_ΠΡΟΤ 000.000_EUR)

Παρατήρηση :

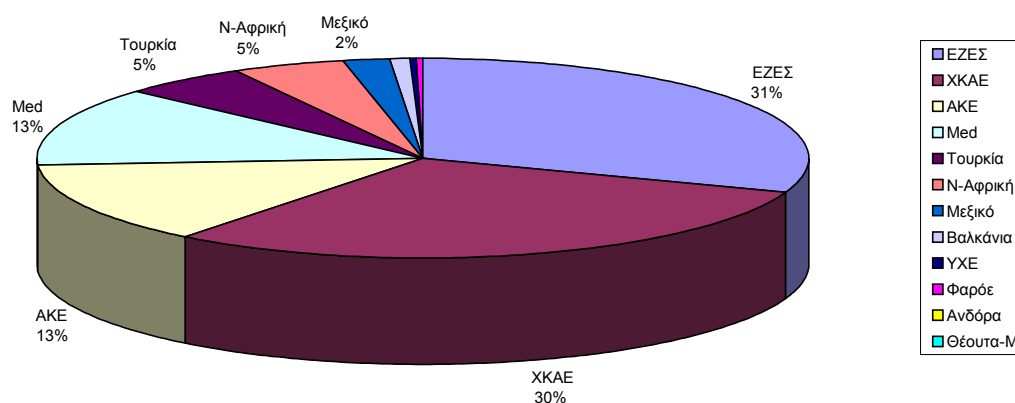
- Σημειώνεται το βάρος των ευρωπαίων εταίρων της Κοινότητας στο σύνολο αυτών των προτιμησιακών εισαγωγών (ΕΖΕΣ, ΧΚΑΕ και Τουρκία αντιπροσωπεύουν ποσοστό **60%**), ακόμη και αν το μερίδιο του ΣΓΠ (**23%**) δεν είναι αμελητέο.

- Η διεύρυνση, στην οποία αναμένεται να συμμετάσχουν 8 χώρες ΚΑΕ και 2 χώρες ΜΕΔΑ, θα διαταράξει προφανώς αυτήν την κατανομή, με την αναδιάταξη του υφιστάμενου εξωτερικού εμπορίου των νέων κρατών μελών, σε εσωτερικό κοινοτικό εμπόριο αφενός και, αφετέρου, σε εξωτερικό εμπόριο της Κοινότητας. Από πλευράς προτιμησιακών εισαγωγών, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα σπουδαιότητα των συναλλαγών αυτών των χωρών με την Κοινότητα και το σημαντικό προτιμησιακό μερίδιό τους (περίπου 60%, σύμφωνα με τον πίνακα Τ4), είναι εντούτοις πιθανό ότι η συμβολή των προτιμησιακών εισαγωγών αυτών των χωρών από τρίτες χώρες δεν θα αντισταθμίσει τη μείωση των προτιμησιακών εισαγωγών που θα προκύψει από την προσχώρησή τους στην Ένωση.
- Οι εισαγωγές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό **κάτω του 1%** δεν συμπεριλαμβάνονται στα διαγράμματα.

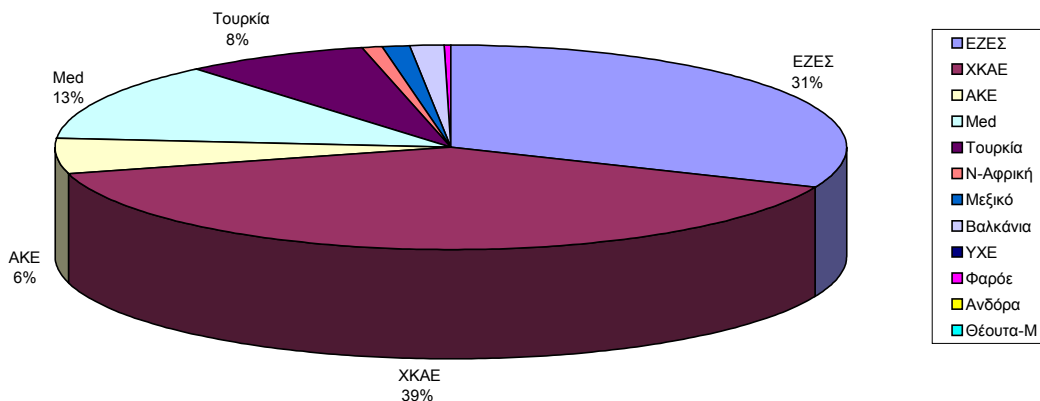
2.2. Κατανομή μεταξύ προτιμησιακών καθεστώτων άλλων από το ΣΓΠ

Με βάση τον ίδιο **πίνακα Τ4**, τα **διαγράμματα C5α και C5β** επιτρέπουν τη σύγκριση του αντίστοιχου μεριδίου των διαφόρων χωρών ή ομάδων δικαιούχων χωρών εκτός ΣΓΠ στις συνολικές και προτιμησιακές εισαγωγές από τις εν λόγω χώρες το 2001.

**C5α - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ
ΤΟ 2001**

C5β - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ ΤΟ 2001

Παρατήρηση :

- Εκτός ΣΓΠ, το μερίδιο των ευρωπαϊών εταίρων είναι ακόμη πιο εμφανές (**66%** των συνολικών εισαγωγών και **78%** των προτιμησιακών εισαγωγών).
- Οι εισαγωγές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό **κάτω του 1%** δεν συμπεριλαμβάνονται στα διαγράμματα.

3. ΜΕΡΙΔΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ Η ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

3.1. Μερίδιο των προτιμησιακών εισαγωγών στο σύνολο των εισαγωγών αναλόγως του προτιμησιακού καθεστώτος

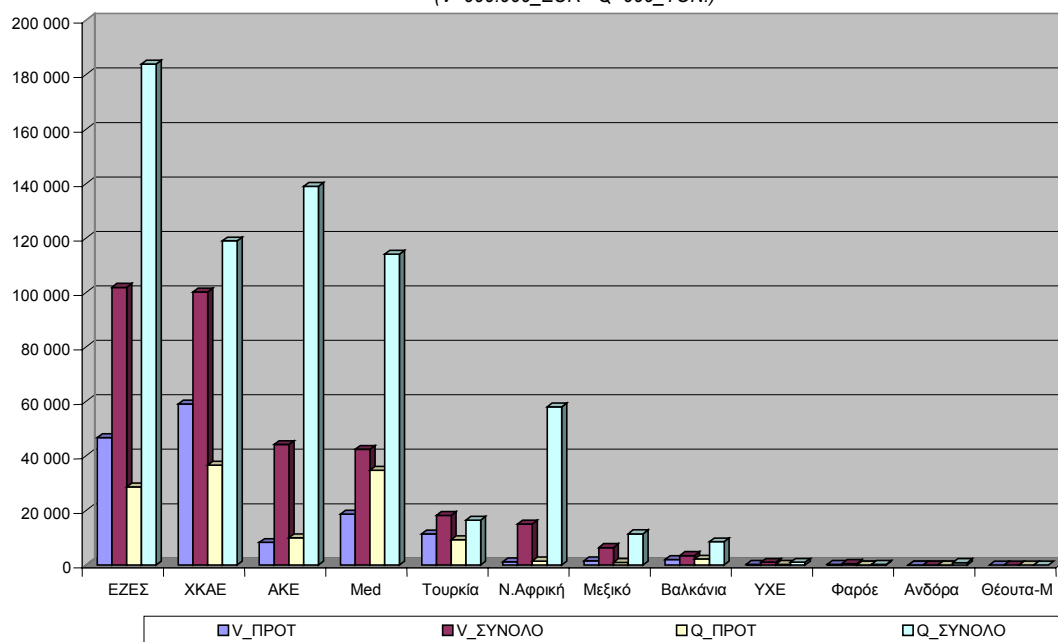
Ο **πίνακας Τ4** παρουσιάζει επίσης, υπό μορφή ποσοστού, το ύψος των προτιμησιακών εισαγωγών σε σχέση με τις συνολικές εισαγωγές της χώρας ή της ομάδας χωρών που αφορά ένα συγκεκριμένο προτιμησιακό καθεστώς.

Όσον αφορά το ΣΓΠ, πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ ποσοστού προτιμησιακών εισαγωγών σε σχέση με τις εισαγωγές που είναι επιλέξιμες για υπαγωγή στις προτιμήσεις του ΣΓΠ (ΣΓΠ/ΕΠΙΛΕΞ. : "ποσοστό χρησιμοποίησης των προτιμήσεων") και ποσοστού προτιμησιακών εισαγωγών σε σχέση με τις συνολικές εισαγωγές των χωρών του ΣΓΠ (ΣΓΠ/ΣΥΝΟΛΟ).

Η σύγκριση αυτή μεταξύ προτιμησιακών εισαγωγών και συνολικών ή επιλέξιμων εισαγωγών απεικονίζεται επίσης με τα **διαγράμματα C3α και C3β** (ΣΓΠ), **C6α** (εκτός ΣΓΠ) και **C6β** (ανακεφαλαίωση του ποσοστού για όλα τα καθεστώτα, σε αξία).

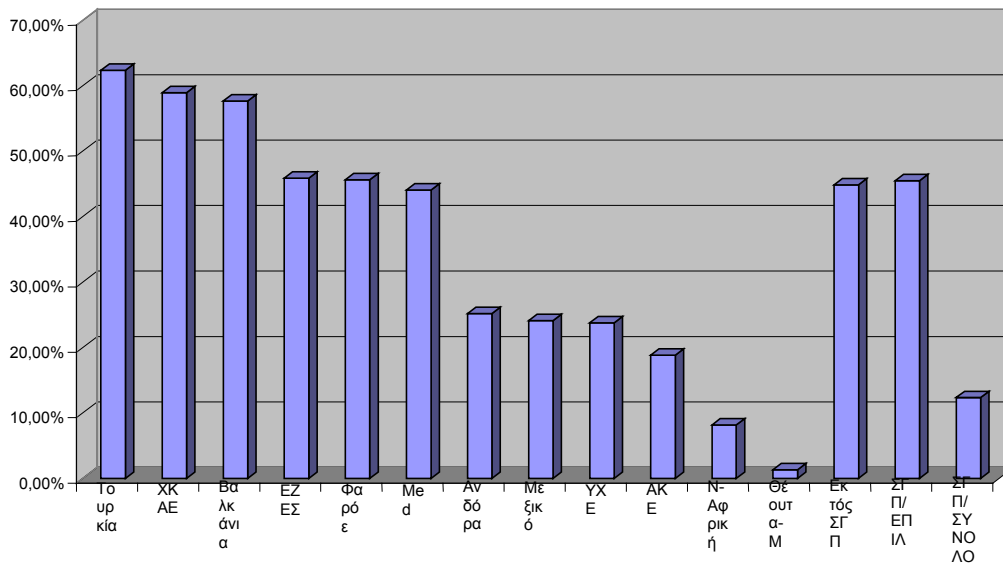
Σ6α - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΤΙΜ/ΣΥΝΟΛ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ ΑΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟ 2001

(V=000.000_EUR - Q=000_TON.)

Σ6β - ΠΟΣΟΣΤΑ ΠΡΟΤΙΜ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΕΣ ΧΩΡΕΣ ΑΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟ 2001

(βάσει αξίας)

Παρατήρηση :

- Οι πίνακες και τα διαγράμματα εμφανίζουν πολύ μεγάλη ποικιλία όσον αφορά το προτιμησιακό μερίδιο των εισαγωγών, αναλόγως της χώρας ή της ομάδας δικαιούχων χωρών.

- Παρατηρείται πολύ υψηλό ποσοστό προτιμησιακών εισαγωγών για ομάδες χωρών όπως η ΕΖΕΣ, οι ΧΚΑΕ, οι χώρες MED, οι βαλκανικές χώρες ή για χώρες ή εδάφη όπως η Τουρκία ή οι Νήσοι Φερόες. Το γεγονός αυτό είναι δυνατόν να οφείλεται στο πεδίο εφαρμογής των προτιμήσεων, οι οποίες αφορούν πολλούς τομείς προϊόντων και, ταυτόχρονα, στο επίπεδο των εν λόγω προτιμήσεων, που μπορεί να τις καταστήσει ελκυστικότερες για τους εισαγωγείς.
- Τα στοιχεία όσον αφορά τις χώρες με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνία τελωνειακής ένωσης παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον :
 - Η Τουρκία εμφανίζει υψηλά ποσοστά προτιμησιακών εισαγωγών (62,35 %). Τα προτιμησιακά καθεστώτα μεταξύ της Κοινότητας και της Τουρκίας αφορούν κατ'αρχήν μόνο τα γεωργικά προϊόντα, τα προϊόντα της πρώην ΕΚΑΧ και, ενδεχομένως, τα βιομηχανικά προϊόντα που δηλώνονται καταγωγής Τουρκίας, δυνάμει της πανευρωπαϊκής σώρευσης της καταγωγής. Ωστόσο, είναι πιθανό, ένα μεγάλο μέρος των εισαγωγών που καταγράφονται ως "προτιμησιακές" (θέση 36, κωδικός 3), στις οποίες περιλαμβάνονται και τα βιομηχανικά προϊόντα, να εμπίπτουν στην πραγματικότητα στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της τελωνειακής ένωσης (θέση 36, κωδικός 099) και να υπάρχει σφάλμα κωδικοποίησης.
 - Αντιθέτως, η Ανδόρα εμφανίζει χαμηλά ποσοστά (25,18 %), που κατά τα φαινόμενα αντιστοιχούν περισσότερο στην κατανομή των εισαγωγών μεταξύ των γεωργικών προϊόντων, που είναι τα μόνα που αποτελούν αντικείμενο προτιμησιακού καθεστώτος, και των βιομηχανικών προϊόντων που εμπίπτουν στην τελωνειακή ένωση. Ωστόσο, δεν αποκλείονται σφάλματα κωδικοποίησης.
- Από την άλλη πλευρά, το προτιμησιακό μερίδιο χωρών όπως οι χώρες ΑΚΕ ή η Νότια Αφρική είναι πολύ χαμηλό, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη ότι ένα μέρος των προτιμησιακών εισαγωγών των χωρών αυτών καλύπτεται από το ΣΓΠ

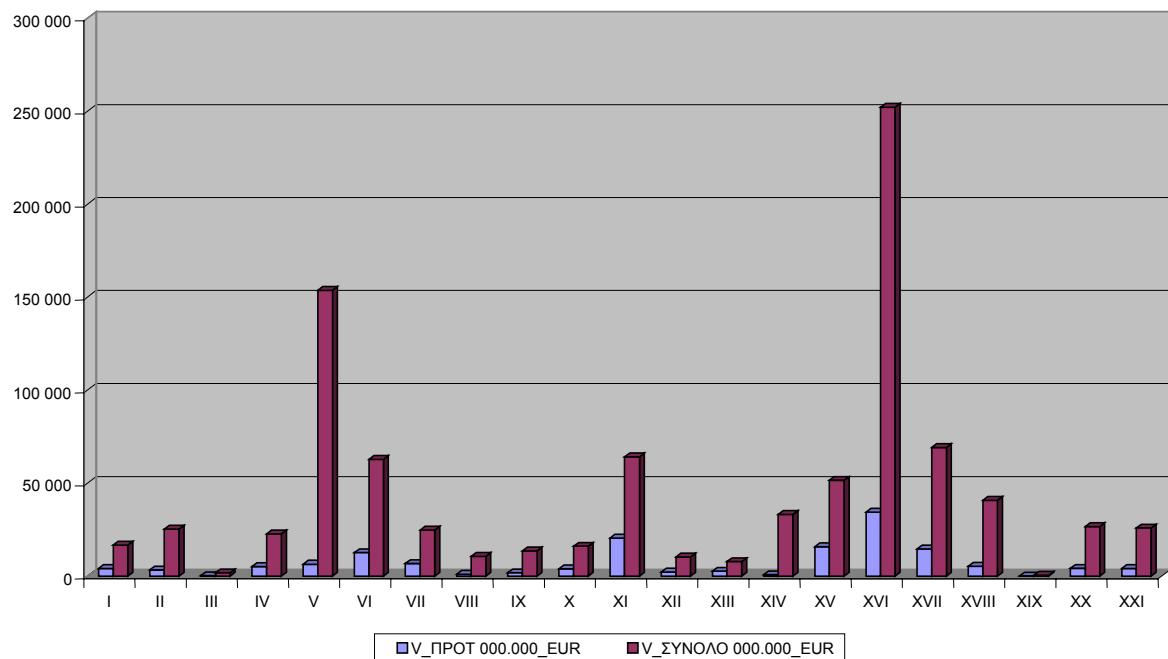
3.2. Μερίδιο των προτιμησιακών εισαγωγών στις συνολικές εισαγωγές ανάλογα με τις κατηγορίες των προϊόντων

3.2.1. Προτιμήσεις εκτός ΣΓΠ

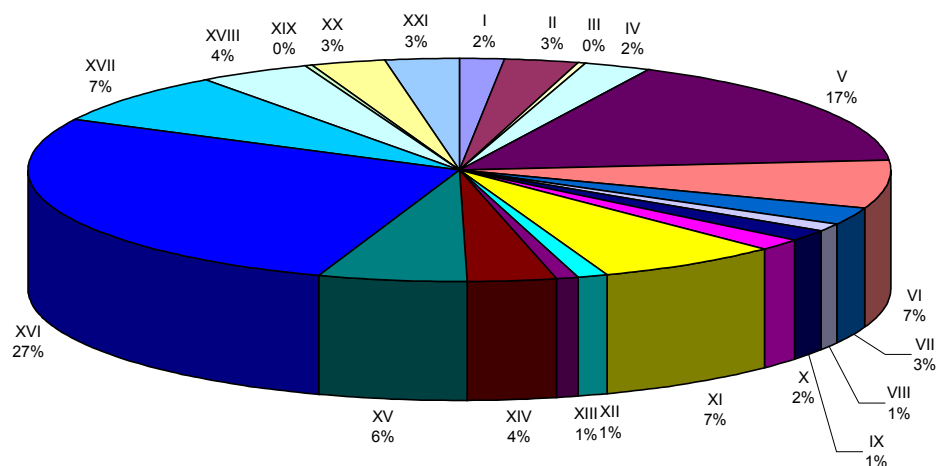
Ο πίνακας T5 και τα διαγράμματα C7α έως C7γ παρουσιάζουν την κατανομή των προτιμησιακών εισαγωγών των χωρών δικαιούχων συστήματος άλλου από το ΣΓΠ ανά κατηγορία προϊόντων, αναλόγως των τμημάτων του Εναρμονισμένου Συστήματος (κατάλογος στο **προσάρτημα**), καθώς και το μερίδιο των εν λόγω προτιμησιακών εισαγωγών στις συνολικές εισαγωγές των ιδίων προϊόντων των χωρών αυτών.

Τ5 – ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΣ ΤΟ 2001						
2001	V_ΠΡΟΤ.	V_ΣΥΝΟΛΟ	Q_ΠΡΟΤ.	Q_ΣΥΝΟΛΟ	V_ΠΟΣΟΣΤΟ	Q_ΠΟΣΟΣΤΟ
ΤΜΗΜΑ ΕΣ	000.000_EUR	000.000_EUR	000_TON.	000_TON.	%	%
I	4 032	16 660	1 154	5 604	24,20%	20,60%
II	3 283	25 281	3 620	51 467	12,99%	7,03%
III	203	1 837	377	4 335	11,04%	8,70%
IV	5 133	22 655	4 302	44 933	22,66%	9,58%
V	6 372	153 575	43 795	1 041 689	4,15%	4,20%
VI	12 656	62 897	17 999	44 908	20,12%	40,08%
VII	6 738	24 769	3 465	11 513	27,20%	30,09%
VIII	1 021	10 730	63	1 593	9,52%	3,95%
IX	1 806	13 631	4 466	53 722	13,25%	8,31%
X	3 895	16 063	4 340	18 866	24,25%	23,01%
XI	20 489	64 158	1 827	9 428	31,93%	19,38%
XII	2 214	10 339	140	1 333	21,41%	10,54%
XIII	2 648	7 841	2 988	8 263	33,76%	36,17%
XIV	771	33 166	6	51	2,33%	11,21%
XV	15 808	51 469	17 171	55 096	30,71%	31,17%
XVI	34 392	252 166	3 938	13 429	13,64%	29,33%
XVII	14 533	69 141	2 422	8 282	21,02%	29,25%
XVIII	5 340	40 650	60	609	13,14%	9,86%
XIX	77	540	10	21	14,20%	45,59%
XX	4 195	26 644	1 170	6 280	15,74%	18,64%
XXI	4 039	25 864	17 619	36 745	15,61%	47,95%
ΣΥΝΟΛΟ	149 642	929 754	130 932	1 417 630	16,09%	9,24%

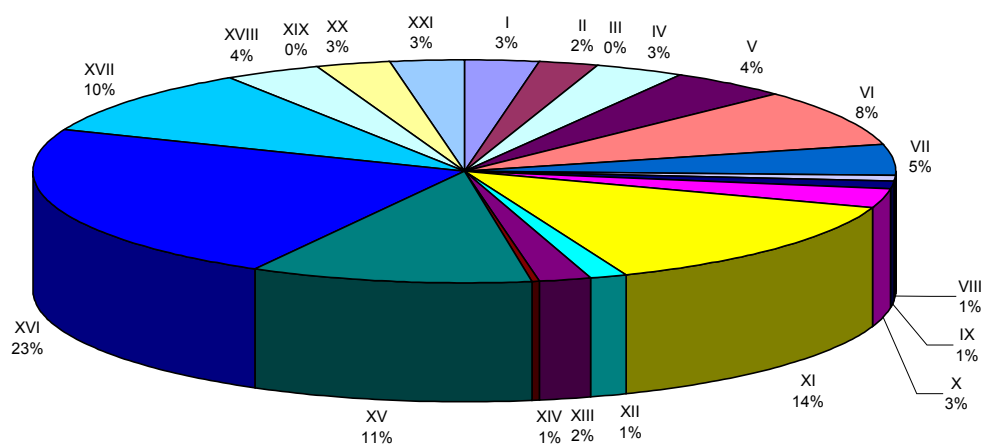
Σ7α - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΤΙΜ./ΣΥΝΟΛ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΕΣ ΤΟ 2001

Σ7β - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΣΥΝΟΛ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΕΣ ΤΟ 2001

Σ7γ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΤ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΕΣ ΤΟ 2001

Παρατήρηση :

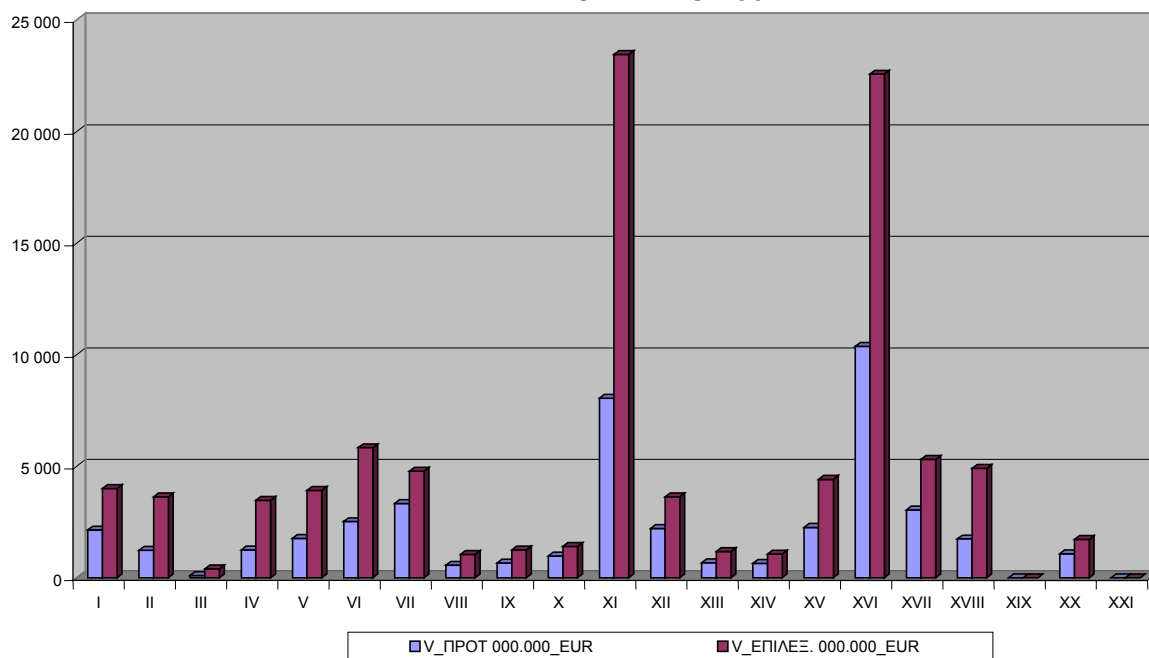
- Τα τμήματα **VI** (χημεία), **XI** (υφαντικές ύλες), **XV** (μέταλλα), **XVI** (μηχανές) και **XVII** (υλικό μεταφοράς) κατέχουν τη μερίδα του λέοντος τόσο όσον αφορά τις προτιμησιακές εισαγωγές όσο και τις συνολικές εισαγωγές των χωρών δικαιούχων συστήματος άλλου από το ΣΓΠ. Το χαμηλό ποσοστό του τμήματος **V** (μέταλλα) στις προτιμησιακές εισαγωγές σε σύγκριση με τις συνολικές εισαγωγές οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι τα εν λόγω προϊόντα απαλλάσσονται από δασμούς και ως εκ τούτου δεν απαιτούν προτιμησιακή μεταχείριση

3.2.2. Σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων

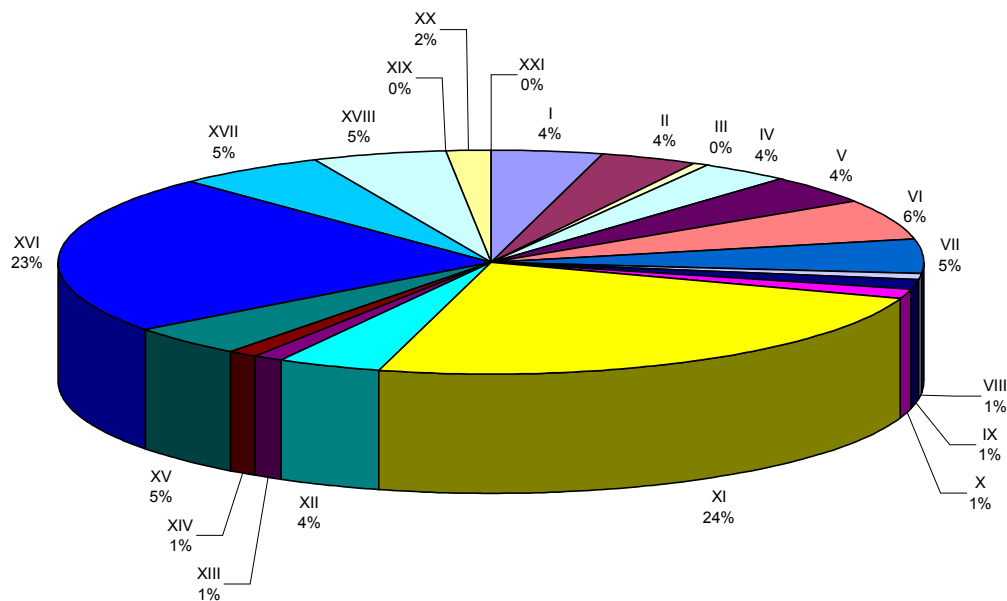
Ο πίνακας **T6** και τα **διαγράμματα C8α έως C8γ** παρουσιάζουν την κατανομή των προτιμησιακών εισαγωγών των χωρών δικαιούχων του ΣΓΠ ανά κατηγορία προϊόντος, με βάση τα τμήματα του Εναρμονισμένου Συστήματος, καθώς και το μερίδιο των εν λόγω προτιμησιακών εισαγωγών στις εισαγωγές αυτών των επιλέξιμων για το ΣΓΠ προϊόντων για αυτές τις χώρες.

T6 - ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΓΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΣ ΤΟ 2001						
2001	V_ΕΠΙΛΕΞ.	V_ ΠΡΟΤ.	Q_ΕΠΙΛΕΞ.	Q_ΠΡΟΤ.	ΑΞΙΑ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (%)
ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΣ	<i>000.000_EUR</i>	<i>000.000_EUR</i>	<i>000_TON.</i>	<i>000_TON.</i>	%	%
I	4 001	2 138	1 098	639	53,44%	58,19%
II	3 624	1 232	2 623	871	34,00%	33,19%
III	401	93	824	156	23,14%	18,93%
IV	3 469	1 236	2 133	664	35,62%	31,12%
V	3 912	1 765	17 523	8 669	45,12%	49,47%
VI	5 831	2 517	14 073	5 053	43,17%	35,91%
VII	4 775	3 321	2 526	1 900	69,55%	75,24%
VIII	1 043	561	70	37	53,85%	53,54%
IX	1 250	664	1 627	890	53,10%	54,70%
X	1 404	971	1 242	959	69,19%	77,23%
XI	23 448	8 041	3 785	1 168	34,29%	30,87%
XII	3 630	2 200	386	204	60,59%	52,91%
XIII	1 165	666	1 242	828	57,14%	66,69%
XIV	1 056	644	14	8	60,95%	57,16%
XV	4 411	2 260	6 473	3 570	51,23%	55,15%
XVI	22 566	10 375	3 175	2 073	45,98%	65,28%
XVII	5 301	3 037	867	514	57,29%	59,33%
XVIII	4 907	1 739	166	85	35,45%	50,99%
XIX	0	0	0	0		
XX	1 725	1 075	293	182	62,30%	61,99%
XXI	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	97 918	44 534	60 138	28 470	45,48%	47,34%

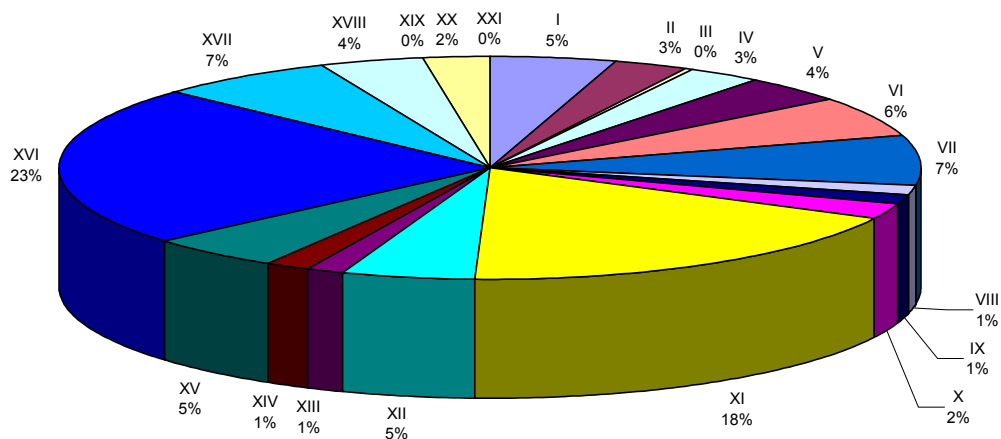
**C8α - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΤ./ΕΠΙΛ. ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΓΠ
ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΣ ΤΟ 2001**

**C8β - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΓΠ
ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΣ ΤΟ 2001**

**C8γ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΓΠ
ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΣ ΤΟ 2001**

Παρατήρηση :

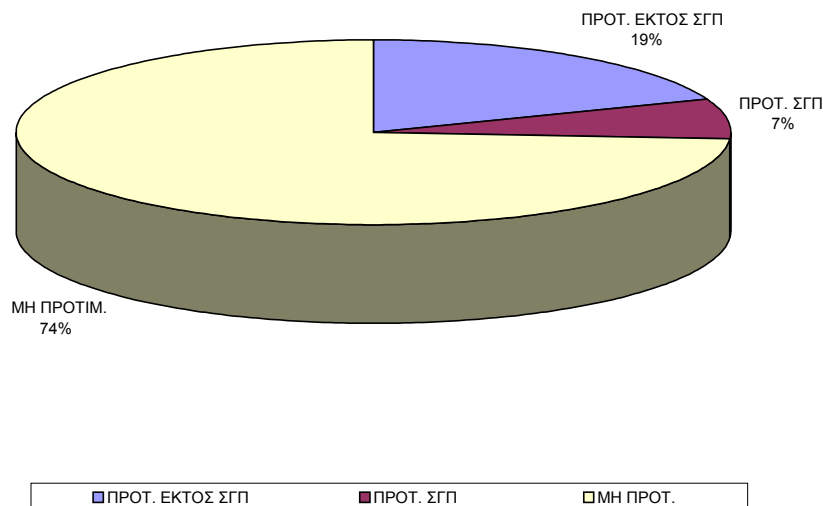
- Υπάρχει σαφέστατη συσχέτιση μεταξύ της κατανομής των τμημάτων στις επιλέξιμες εισαγωγές και εκείνης των προτιμησιακών εισαγωγών των ιδίων τμημάτων. Τα τμήματα **XI** (υφαντικές ύλες) και **XVI** (μηχανές) έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό. Τα τμήματα **VI** (χημεία), **VII** (πλαστικές ύλες και καουτσούκ), **XII** (υποδήματα), **XV** (μέταλλα), **XVII** (υλικό μεταφοράς) και **XVIII** (οπτική κ.ά.) παραμένουν σημαντικά, με ποσοστό 5% ή μεγαλύτερο των εισαγωγών.

3.2.3. Γεωργικές εισαγωγές

Ο **πίνακας T7** και το διάγραμμα **C9** παρουσιάζουν το μερίδιο των προτιμησιακών εισαγωγών στις εισαγωγές γεωργικών προϊόντων των **τμημάτων I έως IV** (κεφάλαια 1 έως 24) του ΕΣ το 2001.

T7 - ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟ 2001		
ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΣ I ΕΩΣ IV (Κεφάλαια 1 έως 24)	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
	000.000 _EUR	000 _TON.
ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ	66 432	106 339
ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΠΡΟΤ.	12 651	9 454
<i>ΕΚΤΟΣ ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΠΑΣΚΟΣΜΙΕΣ</i>	<i>19,04%</i>	<i>8,89%</i>
ΣΓΠ_ΠΡΟΤ.	4 608	2 297
<i>ΣΓΠ_ΠΡΟΤ./ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ</i>	<i>6,94%</i>	<i>2,16%</i>
ΣΩΡΕΥΣΗ_ΠΡΟΤ.	17 259	11 752
<i>ΣΩΡΕΥΣΗ_ΠΡΟΤ./ΠΑΓΚΟΣΜ.</i>	<i>25,98%</i>	<i>11,05%</i>
ΜΗ_ΠΡΟΤ.	49 174	94 587
<i>ΜΗ ΠΡΟΤ./ΠΑΣΚΟΣΜ.</i>	<i>74,02%</i>	<i>88,95%</i>

C9 - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΤΙΜ./ΜΗ ΠΡΟΤΙΜ. ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΟ 2001

Παρατήρηση :

- Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα προηγούμενα σημεία τόνισαν το χαμηλό σχετικά ποσοστό των γεωργικών προϊόντων (τμήματα I έως IV, κεφάλαια 1 έως 24 του ΕΣ), τόσο στο πλαίσιο των συνολικών εισαγωγών των δικαιούχων χωρών εκτός ΣΓΠ (7%) ή των επιλέξιμων εισαγωγών των χωρών του ΣΓΠ (12%) όσο και των προτιμησιακών εισαγωγών αυτών των χωρών (8 % για τις χώρες εκτός ΣΓΠ και 11 % για τις χώρες του ΣΓΠ).
- Το μερίδιο των προτιμησιακών εισαγωγών γεωργικών προϊόντων σε σχέση με το σύνολο των εισαγωγών (26% σε αξία) είναι ωστόσο αναλογικά πάνω από το μέσο όρο του συνόλου των προτιμησιακών εισαγωγών, για όλα τα προϊόντα (21 % : βλ. πίνακα T1 και διάγραμμα C1). Αυτό ισχύει επίσης μόνο για τις εισαγωγές γεωργικών προϊόντων των χωρών του ΣΓΠ (7% αντί 5%).

4. ΠΗΓΕΣ, ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1. Πηγές

Το παρόν παράρτημα καταρτίστηκε με βάση διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία τεσσάρων ετών (1998-2001), από τη βάση της Eurostat.

Η στατιστική υποστήριξη συνίσταται στις τελωνειακές διασαφήσεις για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων στην Κοινότητα, στις οποίες αναφέρονται τα εξής:

- ο κωδικός των εμπορευμάτων στη συνδυασμένη ονοματολογία (θέση 33 της διασάφησης)·
- η αξία (δασμολογητέα)·

- η ποσότητα (καθαρή μάζα, στη θέση 38) ·
- η χώρα καταγωγής (θέση 16 ή 34α, ανάλογα με την περίπτωση)·
- το ζητούμενο δασμολογικό καθεστώς, προτιμησιακό ή μη, (θέση 36 «Προτίμηση»).

Το τελευταίο αυτό στοιχείο «Προτίμηση» όσον αφορά το πρώτο από τα τρία στοιχεία του, κωδικοποιείται ως εξής:

Κωδικός 1	Δασμολογικό καθεστώς <i>erga omnes</i> (μεταχείριση MEK, χωρίς προτίμηση)
Κωδικός 2	Σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ)
Κωδικός 3	Άλλες δασμολογικές προτιμήσεις
Κωδικός 0	Άλλες περιπτώσεις, περιλαμβανομένης της μη είσπραξης δασμών δυνάμει των κοινοτικών διατάξεων ή διατάξεων που απορρέουν από συμφωνίες τελωνειακής ένωσης που έχει συνάψει η Κοινότητα (κωδικός με 3 στοιχεία : 099).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να διατεθούν υποχρεωτικά από τον διασαφιστή, δυνάμει των διατάξεων εφαρμογής του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, ακόμη και εάν δεν υπάρχει καμία προτίμηση, και να διαβιβαστούν από τα κράτη μέλη στην Eurostat κατ' εφαρμογή των στατιστικών κανονισμών.

Ωστόσο, στο θέμα αυτό διαπιστώθηκαν ορισμένα προβλήματα. Η θέση 36 δεν συμπληρώνεται πάντα όπως θα έπρεπε όσον αφορά το δασμολογικό καθεστώς που προβλέπεται για συγκεκριμένες χώρες (π.χ. ο κωδικός 2 "ΣΓΠ" αναφέρεται στην περίπτωση εισαγωγής που αναφέρει ως χώρα καταγωγής τις Ηνωμένες Πολιτείες ή ο κωδικός 3 "Άλλες προτιμήσεις" χρησιμοποιείται για εισαγωγές στο πλαίσιο τελωνειακής ένωσης). Δεδομένου ότι δεν πραγματοποιείται κανένας έλεγχος των στατιστικών στοιχείων από τα κράτη μέλη πριν διαβιβαστούν στην Eurostat, τα προβλήματα αυτά παραμένουν στα δεδομένα που καταχωρούνται σε κοινοτικό επίπεδο. Εντούτοις, η Eurostat προβαίνει η ίδια στην εξάλειψη των πιο εμφανών ασυνεπειών όσον αφορά το ΣΓΠ, γεγονός που περιλαμβάνει επιπλέον, στο πλαίσιο των εισαγωγών των χωρών δικαιούχων του ΣΓΠ, την αποκλειστική επιλογή των εισαγωγών "επιλέξιμων" προϊόντων όσον αφορά τις εν λόγω προτιμήσεις για τη συγκεκριμένη χώρα (βλ. παρακάτω).

Σε ορισμένα κράτη μέλη, δεν συμπληρώνεται καθόλου, πράγμα του δημιουργεί αβεβαιότητα σε σχέση με το δασμολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο προϊόν. Στην παρούσα ανάλυση, αυτές οι "απροσδιόριστες" εισαγωγές αντιμετωπίζονται ως "μη προτιμησιακές" (κωδικός 1).

4.2. Ορολογία και μεθοδολογία

Τα στοιχεία ταξινομήθηκαν *ανά χώρα ή ανά ομάδα χωρών* που απολαμβάνουν αυτόνομων ή συμβατικών, πανομοιότυπων ή ομοειδών προτιμησιακών καθεστώτων (ΣΓΠ, ΑΚΕ, ΥΧΕ, ΕΖΕΣ, ΧΚΑΕ, ΜΕΔ, Βαλκανικές χώρες) ή *ανά τμήμα της συνδυασμένης ονοματολογίας (ΣΟ)*, που αποτελεί επίσης τμήμα του *εναρμονισμένου συστήματος περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (ΕΣ)* (βλ. κατάλογο των εν λόγω τμημάτων στο προσάρτημα). Παρέχονται *δε σε αξία* (δασμολογητέα αξία εκφρασμένη σε χιλιάδες ευρώ) και *σε ποσότητα* (καθαρή μάζα σε τόνους).

Κατά την παρουσίαση των στοιχείων κρίνεται σκόπιμο να ληφθούν υπόψη τα εξής :

- ως προτιμησιακές εισαγωγές, νοούνται οι εισαγωγές για τις οποίες έχει ζητηθεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση με βάση την καταγωγή των προϊόντων (κωδικός 2 ή 3): οι εισαγωγές που καλύπτονται από καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων στο πλαίσιο τελωνειακής ένωσης (Τουρκία, Ανδόρα και Άγιος Μαρίνος: κωδικός 099) δεν θεωρούνται προτιμησιακές εισαγωγές.
- ως συνολικές εισαγωγές δικαιούχου χώρας ή ομάδας δικαιούχων χωρών, νοούνται οι εισαγωγές αυτής της χώρας ή της ομάδας χωρών είτε ζητήθηκε προτίμηση είτε όχι.
- ως μη προτιμησιακές εισαγωγές δικαιούχου χώρας ή ομάδας δικαιούχων χωρών, νοούνται οι διαφορές μεταξύ των συνολικών εισαγωγών και των προτιμησιακών εισαγωγών αυτών των χωρών.
- ως παγκόσμιες εισαγωγές, νοείται το σύνολο των εισαγωγών που προέρχονται από χώρες εκτός ΕΚ, ήτοι, το σύνολο των εισαγωγών χωρών δικαιούχων και μη δικαιούχων των προτιμήσεων.

Όσον αφορά το σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων, θα πρέπει να γίνει πρόσθετη διάκριση μεταξύ :

- των συνολικών εισαγωγών χωρών δικαιούχων του ΣΓΠ, οι οποίες καλύπτουν όλες τις εισαγωγές αυτών των χωρών, ανεξαρτήτως του αν υπάρχει ή όχι προτίμηση και ανεξαρτήτως του προτιμησιακού καθεστώτος που ενδεχομένως εφαρμόζεται.
- των επιλέξιμων στο πλαίσιο του ΣΓΠ εισαγωγών χωρών δικαιούχων του ΣΓΠ, οι οποίες αφορούν μόνο τα προϊόντα για τα οποία καθορίστηκε προτίμηση ΣΓΠ για τη συγκεκριμένη χώρα, είτε αυτή ζητήθηκε είτε όχι.
- των προτιμησιακών εισαγωγών (κωδικός 2) χωρών δικαιούχων του ΣΓΠ, για τις οποίες ζητήθηκε και χορηγήθηκε προτίμηση στο πλαίσιο του ΣΓΠ: οι χώρες του ΣΓΠ εξετάστηκαν ως μία ενιαία ομάδα, χωρίς υποδιαίρεσεις σε επίπεδο ειδικών καθεστώτων γεγονός που θα καθιστούσε την παρουσίαση υπερβολικά πολύπλοκη. το ειδικό καθεστώς υπέρ των ΛΑΧ ("Όλα πλην των όπλων") δεν αντιμετωπίστηκε μεμονωμένα δεδομένου ότι είναι ακόμη πολύ πρόσφατο, ιδίως όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα, για να επιτρέψει την αξιολόγηση σημαντικών εξελίξεων.
- του ποσοστού χρησιμοποίησης των γενικευμένων προτιμήσεων, που αντικατοπτρίζει τη σχέση μεταξύ προτιμησιακών και επιλέξιμων εισαγωγών.

Δεν ήταν πάντα δυνατόν να δοθεί μια πλήρης εικόνα της κατάστασης των προτιμησιακών εισαγωγών σε σχέση με τις συνολικές εισαγωγές των δικαιούχων χωρών ή σε σχέση με τις παγκόσμιες εισαγωγές, στο βαθμό που ορισμένες χώρες και προϊόντα καταγωγής των εν λόγω χωρών ενδέχεται να υπάγονται ταυτόχρονα σε ένα προτιμησιακό καθεστώς και στο ΣΓΠ. Πρόκειται ειδικότερα για τις χώρες ΑΚΕ, ΥΧΕ, τις χώρες της Νότιας Αφρικής, του Μεξικού και την πλειονότητα των χωρών της Μεσογείου. Ακόμη και αν γενικά οι εξαγωγείς αυτών των χωρών χρησιμοποιούν προτιμησιακό καθεστώς πλην του ΣΓΠ και πλεονεκτικότερο αυτού, η διπλή αυτή υπαγωγή σημαίνει ότι στο πλαίσιο των συνολικών εισαγωγών στην Κοινότητα από τις εν λόγω χώρες, οι προτιμησιακές εισαγωγές είναι δυνατόν να απορρέουν εν μέρει από το ΣΓΠ και εν μέρει από άλλο προτιμησιακό καθεστώς. Οι συνολικές εισαγωγές από τις εν λόγω χώρες "διπλού προτιμησιακού καθεστώτος" καταχωρίζονται ταυτόχρονα στο σύνολο των εισαγωγών από χώρες δικαιούχους του ΣΓΠ και άλλων καθεστώτων, πράγμα που δεν επιτρέπει πάντοτε τη σωρευση αυτών των δύο δεδομένων.

Προσάρτημα
περιεχομενο των τμηματων του εναρμονισμενου συστηματος

ΤΜΗΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ (ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ)
I	Ζώα ζωντανά και προϊόντα του ζωικού βασιλείου
II	Προϊόντα του φυτικού βασιλείου
III	Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά ... ; λίπη βρώσιμα επεξεργασμένα ... κεριά ...
IV	Προϊόντα των βιομηχανιών ειδών διατροφής· ποτά, αλκοολούχα υγρά και ξύδι· καπνά ...
V	Προϊόντα ορυκτά
VI	Προϊόντα των χημικών βιομηχανιών και των συναφών βιομηχανιών
VII	Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες· καουτσούκ και τεχνουργήματα από καουτσούκ
VIII	Δέρματα, γουνοδέρματα και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες ...· είδη ιπποσκευής ή σελοποιίας· είδη ταξιδιού, ...
IX	Ξυλεία, ξυλοκάrbουνα ... · φελλός ... · τεχνουργήματα σπαρτοπλεκτικής ή καθαθοποιίας
X	Πολτοί από ξύλο ή από άλλες κυτταρινικές ινώδεις ύλες· ... ; χαρτί και οι εφαρμογές του
XI	Υφαντικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες
XII	Υποδήματα, καλύμματα κεφαλής, ομπρέλες για τη βροχή και τον ήλιο, ράβδοι, μαστίγια, ...· φτερά ...· τεχνητά άνθη· ...
XIII	Τεχνουργήματα από πέτρες, γύψο, τσιμέντο, ...· προϊόντα κεραμευτικής· γυαλί και τεχνουργήματα από γυαλί
XIV	Μαργαριτάρια ..., πολύτιμες πέτρες ..., πολύτιμα μέταλλα, ...· απομιμήσεις κοσμημάτων· νομίσματα
XV	Μέταλλα κοινά και τεχνουργήματα από τα μέταλλα αυτά
XVI	Μηχανές και συσκευές, ηλεκτρικό υλικό και τα μέρη τους · συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής ήχου, ...· αναπαραγωγής των εικόνων και του ήχου για την τηλεόραση, ...
XVII	Υλικό μεταφορών
XVIII	Όργανα και συσκευές οπτικής, φωτογραφίας, κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου, ακρίβειας· όργανα και συσκευές ιατροχειρουργικής· ωρολογοποιία· μουσικά όργανα· ...
XIX	Όπλα, πυρομαχικά και τα μέρη και εξαρτήματά τους
XX	Εμπορεύματα και προϊόντα διάφορα
XXI	Αντικείμενα τέχνης, συλλογών ή αρχαιοτήτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
Κατάλογος των προτιμησιακών καθεστώτων - Ζώνες και τύποι σόρευσης καταγωγής
(Κατάσταση την 1/09/2003)

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

Προτιμησιακά καθεστάτα

Το παρόν παράρτημα παραθέτει κατάλογο των αυτόνομων και των συμβατικών προτιμησιακών καθεστώτων (συμφωνίες για την ίδρυση ζώνης ελευθέρων συναλλαγών) που θεσπίζει η Κοινότητα. Τα εν λόγω καθεστάτα θεμελιώνονται στην καταγωγή των προϊόντων που δικαιούνται δασμολογικές προτιμήσεις και ως εκ τούτου το παράρτημα δεν αναφέρεται στις συμφωνίες τελωνειακής ένωσης μεταξύ της Κοινότητας, αφενός, και της Τουρκίας, της Ανδόρας και του Αγίου Μαρίνου, αφετέρου.

Στο παράρτημα περιλαμβάνεται, σε σχέση με το **προτιμησιακό καθεστώς** που εφαρμόζεται (χώρα ή ομάδα δικαιούχων χωρών, νομικό πλαίσιο, δημοσίευση στην ΕΕ), το κείμενο που αναφέρεται στους αντίστοιχους **κανόνες καταγωγής** καθώς και στον ισχύοντα **τύπο σόρευσης της καταγωγής**.

Η διάρθρωση του παραρτήματος, δεδομένου ότι αυτό σχετίζεται με την τρέχουσα κατάσταση των προτιμησιακών καθεστώτων, δεν αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι ορισμένες χώρες με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει προτιμησιακές συμφωνίες είναι ενδεχομένως υποψήφιες προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καταγωγή προϊόντος

Οι **κανόνες καταγωγής** είναι το μέσον με το οποίο καθορίζεται η χώρα καταγωγής των εμπορευμάτων, δηλαδή, όχι η χώρα από την οποία αποστέλλονται αλλά η χώρα στην οποία θεωρείται ότι αυτά έχουν παραχθεί ή κατασκευαστεί, προκειμένου να εφαρμοστούν στα εμπορεύματα αυτά ορισμένα δασμολογικά ή μη δασμολογικά μέτρα. Οι **προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής** εφαρμόζονται όταν πρόκειται να διασφαλισθεί ότι ένα προϊόν πληροί τους όρους για να απολαύει προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης, αυτόνομης ή συμβατικής, και ότι η εν λόγω προτίμηση εφαρμόζεται μόνο στα προϊόντα των χωρών για τις οποίες προορίζεται.

Ορισμένα προϊόντα είναι εμφανώς καταγωγής μιας δεδομένης χώρας, εφόσον έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου σε αυτήν από τοπικές πρώτες ύλες. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων ωστόσο, τα προϊόντα είναι αποτέλεσμα επεξεργασίας ή μεταποίησης, στη συγκεκριμένη χώρα, εισαγόμενων, μη καταγόμενων εμπορευμάτων. Για να λάβει ένα προϊόν το χαρακτήρα καταγωγής, η εν λόγω μεταποίηση πρέπει να είναι αρκετά σημαντική για να αναπτυχθεί πραγματική σχέση μεταξύ του προϊόντος και της χώρας. Καθορίστηκαν επομένως ορισμένα κριτήρια για κάθε κατηγορία προϊόντων (αλλαγή δασμολογικής κλάσης ΕΣ, ποσοστό προστιθέμενης αξίας, ειδική διαδικασία, ή συνδυασμός αυτών των κριτηρίων), προκειμένου να καθοριστεί εάν οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν σε μια συγκεκριμένη χώρα στις μη καταγόμενες ύλες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των προϊόντων αυτών επαρκούν για να τους προσδώσουν το χαρακτήρα καταγωγής. Ορισμένες δευτερεύουσες εργασίες (καλούμενες "ανεπαρκείς" ή "ελάχιστες") δεν προσδίδουν ωστόσο ποτέ το χαρακτήρα καταγωγής.

Σόρευση καταγωγής

Τα κριτήρια επαρκούς μεταποίησης για τον καθορισμό της καταγωγής ενός προϊόντος εφαρμόζονται κατ' αρχήν σε όλες τις ύλες που εισάγονται από τρίτες χώρες, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του προϊόντος στη χώρα εξαγωγής. Για να ενθαρρυνθεί η περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση, τα συστήματα σόρευσης της καταγωγής επιτρέπουν ωστόσο να μην υπάγονται στα κριτήρια αυτά οι ύλες καταγωγής των χωρών εταίρων, διευκολύνοντας έτσι τις προμήθειες από τις χώρες αυτές. Εφόσον το τελικό προϊόν αποκτήσει το χαρακτήρα καταγωγής, αυτός χορηγείται τότε στη μία ή στην άλλη χώρα εταίρο που ενέχεται στην εργασία, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις:

- η **διμερής σόρευση** πραγματοποιείται μεταξύ δύο εταίρων και επιτρέπει σε επιχείρηση της χώρας Α να χρησιμοποιεί ύλες καταγωγής της χώρας Β σαν να ήταν καταγωγής της χώρας Α, και αντιστρόφως, ενώ τα κριτήρια καθορισμού της καταγωγής εφαρμόζονται μόνο στα μη καταγόμενα προϊόντα: αρκεί τότε οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα Α να είναι "περισσότερο από ελάχιστες" για να αποδοθεί ο χαρακτήρας καταγωγής Α· αυτή η μορφή σόρευσης εφαρμόζεται σε όλες τις διμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Κοινότητα καθώς και στα αυτόνομα προτιμησιακά καθεστάτα (ΣΓΠ, δυτικά Βαλκάνια, ΥΧΕ).

- η διαγώνια σώρευση βασίζεται στην ίδια αρχή αλλά εφαρμόζεται μεταξύ τουλάχιστον τριών εταίρων οι οποίοι πρέπει να έχουν εγκαθιδρύσει μεταξύ τους ένα δίκτυο συμφωνιών ελευθέρων συναλλαγών με τους ίδιους κανόνες καταγωγής που να προβλέπει αυτόν τον τύπο σώρευσης· το πρωτότυπο αυτής της μορφής σώρευσης είναι η "πανευρωπαϊκή" σώρευση η οποία συνδέει την Κοινότητα, τις χώρες της ΕΖΕΣ, τις ΧΚΑΕ και την Τουρκία.
- η **περιφερειακή σώρευση ΣΓΠ** είναι μία μορφή διαγώνιας σώρευσης η οποία εφαρμόζεται στο πλαίσιο περιφερειακής ομάδας δικαιούχων χωρών (π.χ. της ASEAN) για να προσδώσει το χαρακτήρα καταγωγής σε προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή στην Κοινότητα προκειμένου να απολαύουν γενικευμένων προτιμήσεων· στην περίπτωση αυτή, ο χαρακτήρας καταγωγής θα αποδοθεί στη χώρα της ομάδας στην οποία πραγματοποιήθηκαν εργασίες περισσότερο από ελάχιστες και στην οποία η προστιθέμενη αξία ήταν τουλάχιστον ίση με τη δασμολογητέα αξία των υλών καταγωγής των άλλων χωρών της ομάδας, που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή.
- Η **συνολική σώρευση** αντιθέτως βασίζεται σε "σώρευση επεξεργασίας", δεδομένου ότι ο χαρακτήρας καταγωγής του προϊόντος καθορίζεται με αναφορά στο σύνολο των εργασιών ή των μεταποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν στη ζώνη που αποτελείται από τις χώρες που συμμετέχουν στη σώρευση· για το σκοπό αυτό, οι μεταποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα Α θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στη χώρα Β, όταν το μη καταγόμενο προϊόν που παρήχθη στη χώρα Α υφίσταται νέα επεξεργασία στη χώρα Β· αυτός ο τύπος σώρευσης, με τις παραλλαγές του, απαντάται στο πλαίσιο των προτιμησιακών καθεστώτων ΑΚΕ, ΥΧΕ, Μαγκρέμπ και ΕΟΧ (στην τελευταία περίπτωση, ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος αποτελεί το μόνο έδαφος στο οποίο τα προϊόντα μπορούν, ιδίως μέσω της συνολικής σώρευσης, να αποκτήσουν το χαρακτήρα καταγωγής ΕΟΧ).

ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ	ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ/ΣΩΡΕΥΣΗ
<i>Χώρες της ΕΖΕΣ</i>	
ΕΛΒΕΤΙΑ - Γεωργικά προϊόντα (01.01.1973) (Συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών της 22.07.1972, ΕΕ αριθ. L300 της 31.12.1972) - Γεωργικά προϊόντα (01.06.2002) (Συμφωνία σχετικά με τις συναλλαγές γεωργικών προϊόντων της 21ης Ιουνίου 1999, ΕΕ αριθ. L114 της 30.4.2002)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i> Άρθρο 4 της γεωργικής συμφωνίας (παραπομπή στο πρωτόκολλο αριθ. 3 ΣΕΣ)
ΙΣΛΑΝΔΙΑ (01.04.1973) (Συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών της 22.07.1972, ΕΕ αριθ. L301 της 31.12.1972)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΝΟΡΒΗΓΙΑ (01.07.1973) (Συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών της 14.05.1973, ΕΕ αριθ. L171 της 27.06.1973)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ (ΕΚ-IS-NO-LI) (Συμφωνία σύνδεσης της 02.05.1992, ΕΕ αριθ. L1 της 03.01.1994)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια και συνολική "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
<i>Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης</i>	
ΟΥΓΓΑΡΙΑ (01.03.1992) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 16.12.1991, ΕΕ αριθ. L347 της 31.12.1993)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΠΟΛΩΝΙΑ (01.03.1992) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 16.12.1991, ΕΕ αριθ. L348 της 31.12.1993)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (01.03.1992) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 04.10.1993, ΕΕ αριθ. L360 της 31.12.1994)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (01.03.1992) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 04.10.1993, ΕΕ αριθ. L359 της 31.12.1994)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (31.12.1993) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 08.03.1993, ΕΕ αριθ. L358 της 31.12.1994)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΡΟΥΜΑΝΙΑ (01.05.1993) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 01.03.1993, ΕΕ αριθ. L357 της 31.12.1994)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΕΣΘΟΝΙΑ (01.01.1995) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 12.06.1995, ΕΕ αριθ. L68 της 09.03.1998)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΛΕΤΟΝΙΑ (01.01.1995) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 12.06.1995, ΕΕ αριθ. L26 της 02.02.1998)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ (01.01.1995) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 12.06.1995, ΕΕ αριθ. L51 της 20.02.1998)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
ΣΛΟΒΕΝΙΑ (01.01.1997) (Ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης της 10.06.1996, ΕΕ αριθ. L51 της 26.02.1999)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i>
<i>Χώρες των δυτικών Βαλκανίων</i>	
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) (01.06.2001) (Ενδιάμεση συμφωνία της 09.04.2001, ΕΕ αριθ. L124 της 04.05.2001)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διμερής σόρευση</i>

ΚΡΟΑΤΙΑ (01.01.2002) (Ενδιάμεση συμφωνία της 29.10.2001, ΕΕ αριθ. L330 της 14.12.2001)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διμερής σόρευση</i>
<i>Χώρες της Μεσογείου</i>	
ΤΟΥΡΚΙΑ (προϊόντα εκτός τελωνειακής ένωσης) - Προϊόντα ΕΚΑΧ (01.01.1997) (Συμφωνία της 25.07.1996, ΕΕ αριθ. L227 της 07.09.1996) - Γεωργικά προϊόντα (01.01.1998) (Απόφ. αριθ. 1/98 του Συμβουλίου Σύνδεσης της 25.02.1998, ΕΕ αριθ. L86 της 20.03.1998)	Πρωτόκολλο αριθ. 1 <i>Διαγώνια "πανευρωπαϊκή" σόρευση [α]</i> Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΜΑΛΤΑ (01.04.1971) (Συμφωνία σύνδεσης της 05.12.1970, ΕΕ αριθ. L61 της 14.03.1971)	Πρωτόκολλο <i>Διμερής σόρευση</i>
ΚΥΠΡΟΣ (01.06.1973) (Συμφωνία σύνδεσης της 19.12.1972, ΕΕ αριθ. L133 της 21.05.1973)	Πρωτόκολλο <i>Διμερής σόρευση</i>
ΑΛΓΕΡΙΑ (01.07.1976) [β] (Συμφωνία συνεργασίας της 26.04.1976, ΕΕ αριθ. L263 της 27.09.1978)	Πρωτόκολλο αριθ. 2 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΤΥΝΗΣΙΑ (01.03.1998) (Ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης της 17.07.1995, ΕΕ αριθ. L97 της 30.03.1998)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διμερής, διαγώνια και συνολική σόρευση "Μαγκρέμπ"</i>
ΜΑΡΟΚΟ (01.03.2000) (Ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης της 26.02.1996, ΕΕ αριθ. L70 της 18.03.2000)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διμερής, διαγώνια και συνολική σόρευση "Μαγκρέμπ"</i>
ΙΣΡΑΗΛ (01.06.2000) (Ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης της 20.11.1995, ΕΕ αριθ. L147 της 21.06.2000)	Πρωτόκολλο αριθ. 4 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΗ ΑΡΧΗ (01.07.1997) (Ενδιάμεση ευρωμεσογειακή συμφωνία της 24.02.1997, ΕΕ αριθ. L187 της 16.07.1997)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΑΙΓΥΠΤΟΣ (01.07.1977) [β] (Συμφωνία συνεργασίας της 18.01.1977, ΕΕ αριθ. L266 της 27.09.1978)	Πρωτόκολλο αριθ. 2 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΙΟΡΔΑΝΙΑ (01.05.2002) (Ευρωμεσογειακή συμφωνία της 24.11.1997, ΕΕ αριθ. L129 της 15.05.2002)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΛΙΒΑΝΟΣ (01.03.2003) (Ενδιάμεση ευρωμεσογειακή συμφωνία της 17.06.02, ΕΕ αριθ. L262 της 30.09.2002)	Πρωτόκολλο αριθ. 2 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΣΥΡΙΑ (01.07.1977) [γ] (Συμφωνία συνεργασίας της 18.01.1977, ΕΕ αριθ. L269 της 27.09.1978)	Πρωτόκολλο αριθ. 2 <i>Διμερής σόρευση</i>
<i>Άλλες χώρες ή εδάφη</i>	
ΑΝΔΟΡΑ (γεωργικά προϊόντα εκτός τελωνειακής ένωσης) (Συμφωνία, ΕΕ αριθ. L374 της 31.12.1990)	Προσάρτημα της συμφωνίας <i>Διμερής σόρευση</i>
ΝΗΣΟΙ ΦΕΡΟΕΣ - Δανία (01.01.1997) (Συμφωνία της 06.12.1996, ΕΕ αριθ. L53 της 22.02.1997)	Πρωτόκολλο αριθ. 3 <i>Διμερής σόρευση</i>
ΑΦΡΙΚΗ-ΚΑΡΑΪΒΙΚΗ-ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ (01.04.2003) (Συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ-κρατών μελών του Κοτονού, της 23ης Ιουνίου 2000, ΕΕ αριθ. L65 της 8.03.2003 και L83 της 1.04.2003· προσωρινή εφαρμογή από τις 1.03.2000)	Πρωτόκολλο 1 του παραρτήματος V <i>Διμερής και συνολική σόρευση "ΕΚ-ΑΚΕ-ΥΧΕ" [στ]</i>

ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ (01.01.2000) (Συμφωνία για το εμπόριο, την ανάπτυξη και τη συνεργασία: : προσωρινή εφαρμογή, ΕΕ αριθ. L311 της 04.12.1999)	Πρωτόκολλο αριθ. 1 <i>Διμερής σόρευση [ζ]</i>
ΜΕΞΙΚΟ (01.07.2000) (Απόφ. 2/2000 του Μεικτού Συμβουλίου ΕΚ-Μεξικού: προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ..., ΕΕ αριθ. L157 της 30.06.2000, L245 της 29.09.2000)	Παράρτημα ΙΙΙ της απόφασης <i>Διμερής σόρευση</i>
ΧΙΛΗ (01.02.2003) Προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης, ΕΕ αριθ. L352 της 30.12.2002 και L26 της 31.1.2003)	Παράρτημα ΙΙΙ της συμφωνίας <i>Διμερής σόρευση</i>
ΑΥΤΟΝΟΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ	ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ/ΣΩΡΕΥΣΗ
ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΗ (02.12.2001) (Απόφ. αριθ. 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2001, ΕΕ αριθ. L314 της 30.11.2001 και ΕΕ αριθ. L324 της 7.12.2001: προσάρτημα ΙΙ του παραρτήματος ΙΙΙ)	Παράρτημα ΙΙΙ της απόφασης <i>Διμερής και συνολική σόρευση "ΕΚ-ΥΧΕ-ΑΚΕ"</i>
ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ (Κανον. (ΕΚ) αριθ. 2501/2001 του Συμβουλίου της 10.12.2001, ΕΕ αριθ. L346 της 31.12.2001)	Άρθρα 66 έως 97 (Κανον. (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής της 02.07.1993) <i>Διμερής, περιφερειακή και διαγώνια σόρευση "ΕΚ-ΝΟ-CH [η]</i>
ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σερβία και το Μαυροβούνιο) (Κανον. (ΕΚ) αριθ. 2007/2000 του Συμβουλίου της 18.09.2000, ΕΕ αριθ. L240 της 23.09.2000)	Άρθρα 66 και 98 έως 123 (Κανον. (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής της 02.07.1993) <i>Διμερής σόρευση</i>
ΘΕΟΥΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΛΙΑ (Πρωτόκολλο αριθ. 2 της Πράξης προσχώρησης της Ισπανίας)	Κανον. (ΕΚ) αριθ. 82/2001 του Συμβουλίου της 5.12.2000 (ΕΕ αριθ. L20 της 20.01.2001) <i>Διμερής σόρευση με την ΕΚ και διαγώνια ή συνολική σόρευση, αναλόγως των περιπτώσεων, με τις χώρες εταίρους της ΕΚ [θ]</i>

Σημειώσεις :

- [α] Η διαγώνια σώρευση καταγωγής, καλούμενη "πανευρωπαϊκή", περιλαμβάνει τα προϊόντα καταγωγής Κοινότητας, Βουλγαρίας, Ελβετίας (περιλαμβανομένου του Λιχτενστάιν) Τσεχικής Δημοκρατίας, Εσθονίας, Ουγγαρίας, Ισλανδίας, Λιθουανίας, Λετονίας, Νορβηγίας, Πολωνίας, Ρουμανίας, Σλοβενίας, Σλοβακικής Δημοκρατίας και Τουρκίας (με εξαίρεση τα γεωργικά προϊόντα που προβλέπονται στο παράρτημα Ι της συνθήκης ΕΚ) (για τις συμφωνίες που επιτρέπουν αυτή τη σώρευση, βλ. ΕΕ αριθ. C100 της 25.4.2002, σ. 5)-αφορά επίσης τα βιομηχανικά προϊόντα των κεφαλαίων 25 έως 97 του ΕΣ, καταγωγής Πριγκιπάτου της Ανδόρας καθώς και τα προϊόντα καταγωγής Δημοκρατίας Αγίου Μαρίνου.
- [β] Νέα ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης που έχει υπογραφεί αλλά δεν έχει ακόμη κυρωθεί ούτε έχει αρχίσει να ισχύει.
- [γ] Νέα ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης σε στάδιο διαπραγμάτευσης.
- [δ] Η σώρευση καταγωγής με τη Νότιο Αφρική, που επίσης προβλέπεται από αυτή τη συμφωνία, δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή.
- [ε] Η σώρευση καταγωγής με τις χώρες ΑΚΕ, που επίσης προβλέπεται από αυτή τη συμφωνία, δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή.
- [στ] Η διμερής σώρευση ΣΓΠ εφαρμόζεται μεταξύ της ΕΚ και της δικαιούχου χώρας, η "διαγώνια" σώρευση εφαρμόζεται μεταξύ της ΕΚ, της Νορβηγίας ή της Σουηδίας και της δικαιούχου χώρας και η περιφερειακή σώρευση εφαρμόζεται μεταξύ των δικαιούχων χωρών που ανήκουν σε μία από τις τέσσερις περιφερειακές ομάδες σώρευσης ΣΓΠ (Ένωση Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας, Κοινή Αγορά της Κεντρικής Αμερικής, Κοινότητα των Άνδεων, Ένωση Περιφερειακής Συνεργασίας Νότιας Ασίας). Αυτοί οι τύποι σώρευσης μπορούν να συνδυαστούν για μία και την αυτή εργασία.
- [ζ] Οι διαφορετικές αυτές μορφές σώρευσης εφαρμόζονται, δυνάμει του κανονισμού αριθ. 82/2001, στις συναλλαγές μεταξύ της Κοινότητας και της Θέουτα και Μελίλια· ισχύουν όμως επίσης, δυνάμει των κανόνων καταγωγής των προτιμησησικών καθεστώτων που καθορίστηκαν από την Κοινότητα με τρίτες χώρες, για τις συναλλαγές μεταξύ αυτών των τρίτων χωρών και της Θέουτα και Μελίλια (για τον κατάλογο των χωρών για τις οποίες ισχύουν οι διαφορετικοί αυτοί τύποι σώρευσης, βλ. ΕΕ αριθ. C108 της 4.5.2002, σ. 3).

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Το παρόν Πράσινο Βιβλίο δεν αποτελεί νομοθετική πρόταση αλλά έγγραφο προβληματισμού με στόχο την έναρξη συζήτησης. Ως τέτοιο, δεν συνεπάγεται επομένως δημοσιονομικές επιπτώσεις.

ΔΕΛΤΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΣΤΙΣ
ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΜΕ)

Το παρόν Πράσινο Βιβλίο δεν αποτελεί νομοθετική πρόταση αλλά έγγραφο προβληματισμού με στόχο την έναρξη συζήτησης. Ως τέτοιο επομένως δεν έχει επιπτώσεις στις επιχειρήσεις και ειδικότερα στις ΜΜΕ.

Ωστόσο, η διαδικασία διαβούλευσης όσον αφορά το μέλλον των κανόνων καταγωγής στα προτιμησιακά εμπορικά καθεστώτα, η οποία θα αρχίσει χάρη στο Πράσινο Βιβλίο, θα απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους οικονομικούς κύκλους. Τόσο σε επίπεδο ατομικών επιχειρήσεων όσο και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων αυτών, οι εν λόγω κύκλοι θα μπορέσουν να συμβάλουν στον προβληματισμό και να εκφράσουν τις ανάγκες τους στον τομέα αυτό.